

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рокъ X.

Олифантъ, Па. Четвертъ 24-го Цвѣтня 1902.

Число 17. и 18.

ВОСКРЕСЕНІЕ ХРИСТОВЕ

після Євангелій.

Первого ж дня тижня приходить Марія Магдалина в ранці, як ще було темно, до гробу, і бачить, що каменя одвалено від гробу.

Віжить тоді, і приходять до Симона Петра та другого ученика, котрого любив Ісус, і каже їм: Узятю Господа з гробу, і не знаємо, де положено його.

Вийшов тоді Петр і другий ученик, і прийшли до гробу.

Бігли ж обидва разом, і другий ученик побіг скоріш Петра, і прийшов першим до гробу.

І нахилившись бачить, що лежить полотно, та не ввійшов.

Приходить тоді Симон Петр слідом за ним, і ввійшов у гроб, і видить, що лежить полотно.

А хуетка, що були на голові його, не з полотною лежала, а осторонь знята, на одному місці.

Тоді ж увійшов і другий ученик що прийшов першим до гробу, і видів, і вірував.

Ще бо не знали писання, що має він з мертвих воскреснути.

Пійшли тоді ученики знов до себе.

Марія ж стояла перед гробом плачучи знадвору; як же плакала, нахилилась у гроб.

І видить двох ангелів у білому сидітих, один у головах, а один у ногах, де лежало тіло Ісусове.

І кажуть вони їй: Жено, чого плачеш? Каже їм: Бо взято Господа мого, і не знаю, де положено його.

І, промовивши се, обернулась назад, і видить Ісуса стоячого, та й не знала, що се Ісус.

Рече їй Ісус: Жено, чого плачеш? кого шукаєш? Вона, думаючи, що се садівник, каже йому: Добродію, коли ти знаєш його, скажи мені, де його положив, і я його візьму.

Рече їй Ісус: Маріє. Обернувшись вона, каже йому: Іавуні, чи то-б сказати: Учителю.

Рече їй Ісус: Не приторкайся до мене: що бо не зійшов до Отця мого; а йди до братів моїх, та скажи їм: Я схожу до Отця мого і Отця вашого, Бога мого і Бога вашого.

Приходить Марія Магдалина, звідаючи ученикам, що бачила Господа, і що він се промовив їй.

Як же був вечір дня того, першого на тиждні, як двері були замкнені, де зібрались ученики задля страху Жидівського, прийшов Ісус та й став посередній, і рече їм: Упокій вам.

І, се промовивши, показав їм свої руки, і бік свій. Зрадли тоді ученики, побачивши Господа.

(Іоан XX)

Після ж вечера субітнього, як почало святати в одну із субіт, прийшла Марія Магдалина та друга Марія подивитись на гроб.

І ось трус великий стався: ангел бо Господень, зійшовши з неба, прийшов, відкотив камінь від дверей, і сів на нім.

Був же вид його як блискавиця, і одежа його біла як сніг.

Од страху ж його затруслились ті, що стерегли його, і стали наче мертві.

Озв'яв ся ж ангел і рече до жінок: Не лякайтесь, знаю бо, що Ісуса росп'ятого шукаєте.

чи що наготовили пяхощі, і другі з ними.

Знайшли ж камінь відкочений від гробу.

І ввійшовши не знайшли тіла Господа Ісуса.

І сталося, як здумались вони від сього, ось два чоловіки стояли перед ними в шатах ясных.

Як же полякались вони і нахилили лице до землі, рекли до них: Чого шукаєте живого між мертвими?

Нема його тут, а встав. Згадайте, як він промовляв до вас, ще бувши в Галилеї, глаголючи: Що мусить Син чоловічий бути виданим у руки чоловіків грішників,

архиереї та князі наші на сам Ісус наближившись ішов з ними.

Очи ж їх були вдержані, щоб не пізнали його.

Рече ж до них: Що се за речі, про котрі розмовляєте між собою йдучи, та сумуете?

Озвав ся ж один, на імі Клеона і каже де него: Хиба ти один захожий у Єрусалимі, і не знаєш, що стало ся в йому сими днями?

І рече їм: Що ж таке?

Вони ж сказали йому: Про Ісуса Назарянина, що був муж пророк, сильний ділом і словом перед Богом і всім народом, як видали його архиереї та князі наші на

І наближались до села, куди йшли, і він зробив, ніби хоче йти далі.

Вони ж удержували його, кажучи: Зостань ся з нами: бо вже надвечір, і нахилив ся день. І ввійшов, щоб зостатись із ними.

І сталося, як спідів він за столом з ними, взявши хліб, благословив і переломивши подав їм.

Ім же відкрились очи, і пізнали вони його; і став ся він невидимий їм.

І казали вони один до другого: Хиба ж се серце наше не горіло в нас, як промовляв до нас у дорозі, і як розкривав нам писання?

Рече їм: Маєте що їсти тут?

Вони ж йому подали риби печеної частину та медового стільника.

І взявши їв перед ними.

(Лука XXIV.)

Після сього явив ся знов Ісус ученикам на морі Тиверійському, явив ся ж так.

Були в купі Симон Петр та Фома, на прізвисько Близняк, та Наванайл із Кана Галилейської, та сини Зеведеєві, та інших учеників його двоє.

Каже їм Симон Петр: Пійду риби ловити. Кажуть

Скоро вийшли на землю, бачать розложений жар, а на йому рибу і хліб.

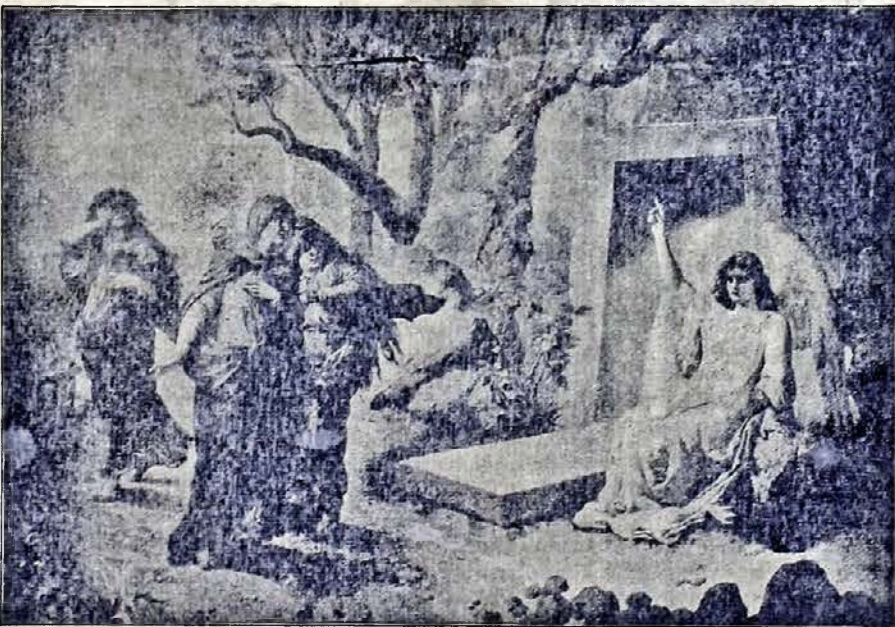
Рече їм Ісус: Принесіть риби, що вловили тепер.

Уліз же Симон Петр, та й витяг невід на землю повен риби великої, сто і п'ятдесят і три; і хоч стільки її було, не порвав ся невід.

Рече їм Ісус: Ідіть обідайте. Ніхто ж не важив ся з учеників спитати його: Хто ти єси? знаючи, що се Господь.

Приходить тоді Ісус і бере хліб, та й дає їм, і рибу так само.

(Іоан XXI.)

Нема Єго тут; устав бо, як казав.

Нема його тут: устав бо, як казав. Ідіть подивіть ся на місце, де лежав Господь.

І хутко вертайтесь і скажіть ученикам його, що встав із мертвих, і ось попередить вас у Галилею; там його побачите: Ось я вам сказав.

І, вийшовши хутко від гробу із страхом і великою радістю, побігли сповістити учеників його.

Як же йшли вони сповіщати учеників його, аж ось Ісус зустрів їх, глаголючи: Радуйте ся. Вони ж приступивши обняли ноги його, і поклонились йому.

Тоді рече до них Ісус: Не лякайтесь; ідіть сповістити братів моїх, щоб і йшли в Галилею; і там мене побачать.

(Мат. XXVIII.)

Первого ж дня тижня, вельмарано, прийшли вони (жінки) на гроб, несучи

і бути росп'ятим, і третього суд смертний і росп'яли його.

І згадали слова його, і вернувшись од гробу, сповістили про се все одинадцятьох і всіх інших.

Була ж Марія Магдалина, та Іоанна, та Марія Якова, і інші з ними, що оповідали перед апостолами се.

І явилися перед ними яко видумка слова їх, і не повірили їм.

Петр же вставши побіг до гробу; і нахилившись побачив тільки полотно, що лежало, і пішов, сам у собі дивуючись тим, що сталося.

І ось двоє з них ішло того ж дня на село, зване Емаус, гоней з шістьдесять од Єрусалиму.

І розмовляли вони між собою про все те, що стало ся.

І сталося, як розмовляли вони та перепитувались, і

І, вставши тієї ж години, вернулись у Єрусалим і знайшли згромаджених одинадцять, і тих, що були з ними, як говорили: Що встав Господь справді і явив ся Симонові.

І росповіли вони, що сталося у дорозі, і як пізнали його в ламанню хліба.

Як же се вони говорили, сам Ісус став посеред них, і рече їм: Упокій вам.

Вони ж, полякавшись і перестрашившись, думали, що духа бачать.

І рече їм: Чого стрівожились? і чого думки встаеть у серцях ваших?

Дивіть ся на руки мої і ноги мої, що се сам я. Дотикайтесь мене і вбачайте; бо дух тіла і костей не має, як бачите, що я маю.

І, се глаголючи, показав їм руки і ноги.

Ще ж як не поняли вони віри з радощів та дивув

Як же настав уже ранок, стояв Ісус на березі; та не знали ученики, що се був Ісус.

Рече тоді їм Ісус: Діти, чи маєте що їсти? Відказали йому: Ні.

Він же рече їм: Закиньте невода з правого боку човна, го й знайдете. Закинули ж, і вже не зоділи його витягти задля множества риби.

Каже тоді ученик той, котрого любив Ісус, Петрові: Се Господь. Симон же Петр, почувши, що се Господь, підперезавсь (бук бо нагий), та й кинувся у море.

Інші ж ученики човником приплили: (бо недалеко були від землі, а локот двісті), тягнучи невода рибою.

ІСТІМЪ ЧИТАТЕЛЯМЪ И ПРІЯТЕЛЯМЪ НАШИМЪ ЖЕЛАЕМЪ ЗЪ НАГОДЫ ВОСКРЕСЕНІЯ ХРИСТОВОГО — ВЕСЕЛІЯХЪ СВЯТЪХЪ И СПОВНЕНІЯ ВЪСЬХЪ ВАШИХЪ ЗАДУШЕВНЫХЪ БАЖАНІЙ!

Выдавецъ „Свободы“.

Слѣдующе число „Свободы“ выйде зъ причинъ святъхъ доперва 8. мая.

ВЫЛЪЗУ ПРОДУКЦІАУ.

Хемічно електричний способъ. (По выльченю непотрѣбный подвизанъ.) Везъ ножа, безъ операціи, безъ тратенія часу.

Приходѣтъ до мене заки выкине те больше грошей на подвизанъ. Скрентонскій робѣтникъ уздорюлений.

ПОВАЖНЫЙ ДОКТОРЕ! Я такъ тяжело страдаю вѣдъ вышъ, что все мѣшъ было остогидло, а подвизанъ яшъ побольшали мою муку. Тодъ пріятедь уверяли мою увагу на Вашъ хемічно-електричний способъ лѣченія. Я подѣзъ ся ему и Вы соизвѣстно, въ короткомъ часѣ зовѣсь мене выльчили. Щиро Васъ поручаю кождому.

THOMAS CARSON, бувшій майн. форманъ D. L. & W. 1303 Washburn Str., SCRANTON, PA.

Я недоаю болю, неуживаю ножа, неадержую вѣдъ правъ. Даю письмену запоручу тому, кого зачну лѣчити, что его дѣсно уздорювало. За визиту не треба платити вѣчого, а наколи обовязу ся лѣчити васъ, непотрѣбуе мене сейчасъ всего заплатити. Почеваю.

Книжочка объясненія въ вашей родной мовѣ, на кадеме, пошла кождому даромъ. Кто не-буль схоче бачити ся зъ мною, вѣдай голосать ся на позимше поданный адресъ:

Dr. A. P. O'Malley енеціалістъ.

Офисъ въ Philadelphia, Scranton и Wilkes-Barre, Pa. Филаделфійскій офісъ: 1409 Arch Str. (недалеко Broad); Скрентонскій офісъ: 134 Washington Ave.; Вилкесберійскій офісъ: 158 So. Washington St.

Пам'ятайте: — гарантую выльчити кождого, кого прийму до лѣченія.

НЕ АНАРХІСТ

Недавно сему всі газети печатані рускими буквами, (крім «Свободи»), трубили на алярм, що о. Ів. Ардан небезпечний чоловік, що він будим то мав похвалювати чин Чолгоша, що забив президента Мікінлея. Ту саму вість пущено по-слідніми часами і в англійські газети (мабуть за згодою єпископа, що викляв о. Ардана). Писалось там, що о. Ардан анархіст, чоловік небезпечний для держави, а такого треба знищити за всяку ціну. Цією сеї писанини було відвернуто симпатії американської читачої публіки, понижити о. Ів. Ардана, враз з ним его товаришів по звзаню, а що найголовніше наш руский нарід, котрий узнає працю тих людей і йде за ними. На ті підлі і нікчемні інсинуації о. Ів. Ардан відповів в англійській часописи „The Scranton Republican“ з дня 16. априля с. р. Відповідь его річева і скромна, що цілковито характеризує о. Ів. Ардана, як чоловіка честного в цілім того слова значінню, що не знає жадних крутарств, а йде за голосом совісті, за правдою, а тим самим стоїть на сторожі прав нашого руского народу в Америці.

Спростоване о. Ів. Ардана в перекладі звучить так:

„До редактора: The Scranton Republican“

Пане: Позвольте мені додати кілька фактів до вашої статті „Commends Szolgosz“, що можуть бути цікавими для ширшого загалу.

Історія моєї екскомунікації єсть така:

Дня 14. фебруара, 1902, я написав єпископу Гобену такий лист: „Позволю собі попросити вас приказати вимазати мое ім'я зі списку католицьких священників ватой епархії. Сей крок роблю по своїй розвазі...“

Дня 24. фебруара 1902 р. я одержав у відповідь на мій лист писемко від єпископа Гобена, де можна вичитати таке: „Я був занятим важними справами і тому не міг вам відповісти на ваш лист з дня 14. с. м., в котрім ви доносите мені, щоб вас вимазати з поміж католицьких священників моєї епархії. Наслідком того, що ви понали тепер в схизму, повідомляю вас, що я звільняю вас від священничих обов'язків в тій епархії та що ви вилучені з одної, святої, католицької і апостольської церкви Ісуса Христа. Мені прикро, що причини, які ви подали що до свого кроку, не вартні образованого чоловіка, а суть радше доказом загальної утрати віри, викликані читанням протестантських і анархістичних книжок. Сподіюсь, що нічим гіршим...“

Дня 2. марта в неділю католицькі священники скрентонської епархії читали такий лист єпископа Гобена з більше або менше обдуманими додатками:

„Всеч. Отче! З жалюм повідомляю вас, що о. Ів. Ардан, грецько-руський священник з Олифант, Па. з'їзжав нині виключений з одної, святої, католицької і апостольської церкви Ісуса Христа. Повідоміть своїх людей і остерезіть їх, щоб они цілковито не мали з ним нічого до діла, або з его церквою в релігійних справах. Свого часу скрита о

борона анархізму появилася в його газеті „Свободі“ і для того прощу перестерегти ваших людей, щоб варувалися сеї пероворотної науки, котра є не католицька, і не американська.

Десь в половині марта 1902 р. кількох мешканців міста Олифант, котрі з виїмком кількох не суть членами греко-катол. церкви в Олифант, пішли до єпископа Гобена в Scranton і одержали від него таке писемко: „Поздоровлене до всіх греко-католиків в Олифант, Па: В писемі о. Ів. Ардана з дня 14. фебруара 1902 р. жадає загаданий священник вимазати его зі списку католицьких священників. З тої причини я відобрав ему власть і екскомунікував его листом з дня 22. фебруара 1902 р. В наслідок сего він вже не має більше права, як католицький священник відправляти Службу Божу, ані уділяти сьв. Тайн, а всіх вірних католиків остерігаєся зносити ся з ним в заганих справах. Они повинні зневолити его, або відкликали те що написав, або най опустити церков і парафіяльний дім.“

З повизного кожний може ясно бачити, що єпископ Гобен в листах до мене і до греко-католиків в Олифанті подає причету моєї екскомунікації зовсім ясно, але не робить сего в листах висланих католицьким попом своєї дієцезії, що мали бути читані в костелах. В тих листах він зовсім не подає причини моєї екскомунікації, але кладе притиск на мій будим то анархізм.

Я не єсмь анархістом і єпископ Гобен знає о тім дуже добре. Він знав все о статтях, що будим то містили в собі скриту оборону анархізму і були друковані в „Свободі“ такі тоді, коли они були видруковані, т. є. поєсвідної осени. Він ніколи не жадав від мене їх відкликання.

По перший раз була подана вість о моїм ніби то анархізмі в американських газетах доперва в шість тижнів по тім як я з'їзжав екскомунікований і не по слухав єпископських розказів. Чому так пізно? Єсли статі не були анархістичні поєсвідної осени тоді, коли я ще був з єпископом Гобеном в добрих відносинах, то они не можуть бути анархістичні і тепер, коли я зовсім зірвав з єпископом Гобеном. Єсли ж они були анархістичні поєсвідної осени, то чому ж не було опубліковано о тім скорше?

Дотично тих статей, скажу, що я ніколи не похвалив діла Чолгоша, бо вірю, що насильство єсть злом в яких небудь обставинах. Я буду старатися, як тільки мені час дозволить, поінформувати американську публіку докладніше о тім предметі, а на тепер нехай вистарчить се, що я як людина, не приписую собі немилостивості, але вірю в отверте і сміле висказування своїх поглядів, а єсли помилю ся, буду лишень вдячний, єсли мені хто покаже в чім мій блуд.“

ПРОСИМО прислати чим скорше далішні жерни на бідних руских студентів, що вступили з університету у Львові (Галичина), на адресу редакції „Свободи“, „СВОБОДА“, Box 4/8.

Російські
звірства на границі
ХІН.

На лівім березі ріки Амурса в азийській Росії лежить місто Благовещенск, столиця амурської області, котре перед початком звістної хинської війни мало 38.000 мешканців. Против Благовещенска, на правім березі Амурса лежить хинське містечко Сахалян. Перед війною оба сї сусідні міста жили в приязних відносинах і вели з собою оживлену торгівлю.

Аж після заверухи в Пекині та замордованя німецького посла Кетелера (все те діялось літом 1900 р.) почалося між обома містами мале напружене. Та мимо чутки, що в Сахалян відбувався вираз хинське військо, вислано все російське військо з виїмком одної компанії піхоти і сотні козаків до Хабаровска. І тут як раз почалося с... На 30 верет від Благовещенска, йдучи до Амурса, лежить хинське містечко Айгун. Попри те містечко перепливали 12. липня 1900 р. російське військо. Хинська залога, що була в Айгуні, пустила його в супокую, лиш до послідного корабля, на котрім була амуніція, почала стріляти і змусила його до повороту.

Отся подія заворушила уми в Благовещенску. На зазив губернатора амурської області, генерал лйтананта Грібського, зійшла ся міська рада на надзвичайне засідання, щоб порадити ся, як берегти місто перед ворогом. На тім засіданню сповістив Грібський, що у него була депутация Хінців, замешканих в Благовещенску, з запитаннем, чи не було б лучше, аби хинські піддані за часу забрали ся з російської області. Та він їм відповів, аби нічим не журили ся, бо правительство великої російської держави нікому не дозволить нападувати мирних чужинців.

По полудни 14. липня 1900 р. (засіданне міської ради було того самого дня перед полуднем) почало хинське військо з Сахаляну стріляти, котра наробила в Благовещенску вправді багато переполоху, але дуже мало дійсної шкоди.

Тут треба сказати, що в самім Благовещенску і в околиці жило багато Хінців та Манджурів, великих купців, малих торговельників, ремісників, слуг та зарібників. В місті мали вони свій округ, де навіть всі будови носили хинський характер і тому ся часть міста називалася хинським округом. Много Хінців та Манджурів жили там спокійно десятиками літ, віддаючи своє працею людям чималі услуги. Во треба знати, що всі вони були дуже пильні, дуже мало вимагаючи, а жили так тихо та спокійно, що ніхто не мав причини на них жалувати ся.

Але серед низшої верстви російського населення не мали вони ніколи великих симпатій. Російська товща ненавиділа їх як чужинців, котрі все і скрізь заховували свою народну відрубність, і як небезпечних конкурентів в зарібках.

З тих то причин, а також з дикости, які в кожнім народі найде ся, почалося недовіра, що і в мирних часах

нападували Росіяни Хінців без найменшої причини. Особливо чимало дісталося їм після оголошеня мобілізації, д. 23. червня 1901 р. Купи пняних резервістів, котрих підчас живи покликало до військової служби, пандали по вулицях Благовещенска на Богу духа винних Хінців тай товкли їх, викрикуючи: „Через вас, проклята худоба, відорвали нас від праці і родини і гонять на смерть!“ В наслідок таких нападів военний губернатор видав був навіть прокламацію, в котрій строго заборонив нападувати Хінців.

Конець кінцем Хінці, вірячи заперенням найвищої місцевої власти та її представителя губернатора Грібського, лишали ся в Благовещенску, чимло кілька тисяч голов. Та незабаром довелось їм сего дуже жалувати...

Вже 14. липня 1900 р., коли товща почала тікати перед вистрілами Хінців від берега Амурса в середині міста, дістало ся Хінцям чимало, а ввечером кількох Хінців забито на гладкій дорозі. Компетентні особи говорили, що забивати Хінців порадили такі поліцейські урядники, боячи ся, аби вони не підпалили вночі міста. Думали також, що між Хінцями в Благовещенску наводять ся Боксери. В наслідок того появилася думка, що против Хінців в Благовещенску та околици треба підприняти стріли міри. Холоднокровні та розумні люди вважали достаточним, тих Хінців, за котрих заручає Росіяни — а таких було би найціло сї дуже багато — лишити під опікою Росіяни, а решту зібрати в одно місце і там держати під доглядом, але місцеві власти присудили інакше.

Другого дня бомбардованя Благовещенска почали ходити по домах козаки та цілі поліцейські і розпитуватися за Хінцями, говорячи, що вони мусять зібрати їх разом і віддати під поліцейний арешт. Не прочувавши нічого доброго, хотіли російські мешканці затяти Хінців і ховати їх по пивницях і таких інших кутах, але се їм не зовсім удавало ся, бо звичайно злі судії доносили про се поліції, а тоді вже треба було конче Хінців видаги. Така процедура тревала кілька днів.

Годі описати пригноблене Хінців, коли їм говорено, що вони мусять іти на поліцію. Прощаючи ся зі своїми господарями, з тими, що старали ся їх сховати, віддавали їм до переходу свої річи, свої гроші, часом просили, аби сему або тому за них довг віддати, а іноді й цілі сидіти лицали на їх опіку. А відходячи питали ся з сумом: „Чи будуть нам стинати голови?“

І не ошибались, нещасні, бо всі їх в отряпаний спосіб помордовано. Кілька верет за Благовещенском находить ся над Амурсом козацька оселя. Туди гнали перед сходом сонця козаки і поліцейські кілька тисячів Хінців: старців, калік, хорих, жінок і дітей. Хто не міг іти, того забивали козаки та цілі по дорозі. Один з Хінців, повномочник великої хинської торговельної фірми, Лі-Ва-чан, не хотів іти, домагаючися, аби його поведи до губернатора, котрий дав слово хинській депутатії, що Хінцям нічо

го не стане ся, але замість до губернатора в іслали його козаки та цілі на дорозі на тамтой сьвіт.

Оттак пригнали козаки нещасних Хінців над беріг Амурса тай казали їм іти в воду. А Мур в сїм місці є над 500 метрів широкий і має струю, а средств до перевозу не було ніяких. Між Хінцями запанував страшний переполох. На колінах, з простягненими руками, декотрі хрестячи ся, (бо були між ними і християни!), просили бідаки, аби їх так не губити. Деякі прирікали, що приймуть християнську віру... Але все даром. Твердо сердні козаки, сповняючи прикази свого начальства, гнали їх коль бами, багнетами і шаблями в воду, а хто не хотів іти, того на місці забивали. Діяли ся при тім страшні сцени.

Ось тут гонять в воду чоловіка, жінку і двоє малі дїтей. Обое родичі прилязуть собі по одній дитині на плечі і пробують переплисти Амур, але незабаром покриває їх студийна хвиля... А там просить мати своїх катів, аби бодай взяли її до себе, але ніхто неслухне матерних просьб. Мати лишне дитину на березі, а сама йде в воду. За хвилю вергає, бере дитину на руки, йде з нею над водою і знов вергає... Сего будо козакам за борато і вони на місці забивають маму і дитину.

Лиш кількох Хінцям, найсильнішим і найручнішим плавачам удалось доплисти майже до хинського берега, але тут поцілила їх козацька куля...

Оттак „додержав“ губернатор Грібський свого слова. Сам порадив Хінцям лишити ся в місті, а в два дні о після видав устний приказ „виекспедиювати хинських підданих до Хін“.

Коли в місті довідали ся про ту „експедицію“, настало загальне обурення. Люди хотіли заперестувати в який небудь спосіб, але як се зробити в деспотичній Росії і то ще в часі, коли в Благовещенску оголошено военний стан? За найменший протест судив би сей час военний суд! І тому все мусіло притхнути, лиш дехто своїм вибором старався запобігти, аби такі звірські сцени бодай не повторили ся.

Лиш задяки таким заходам оств ся в живих найважніший хинський купець Юн Да Сан, котрий був членом звістної хинської депутатії. Його вираховане коштувало його суму гроша, який пожерла поліція та різні впливові особи, а при тім всім прийшлося йому тільки витерпіти, що зажив, що як би був здив, яка гірка доля його жде, то волів би згинути в амурських хвилях.

Одна висока дама, пані Макаєва, просила губернатора, з котрим особисто знала ся, аби даровано жите молодому Хінцеві, її слугі, котрий її родині вчинив добра чимало. На се відповів губернатор: „Що, якийсь Хинець? — і повів пальцем по шії. А коли пані Макаєва прориділа далі і сказала, що той Хинець хоче перейти на християнство, відповів Грібський, що ані арештоване ані освобожденне Хінців зовсім до него не належить. Говорив він так тому,

бо хотів всю вину за ту кроваву „експедицію“ звалити опісля на своїх підвластных. Пані Макаєва пішла просити за своїм слугою також до архиєрея, на колінах благала його, аби позволив Хінцеві вихрестити ся, однак сей „проповідник християнської любови“ відповів, що не треба так побивати ся за якимсь там Хінцем...

На тій „експедиції“ найбільше виїшла поліція і всякі інші „патріоти“, котрі голосили, що в хинських домах найдемо багато оружя — значить ся, Хінці готовили ся до бунту, — а шукаючи за тим оружем, обловляли ся ті панове хинським добром.

По тій „експедиції“ почали листи до Амурса безчисленні маси хинських тіл. Генерал губернатор амурської області Гродеков сповістив про сей факт найвишній власти в Петербурзі в той спосіб, що — мовляв — Хінці кидають своїх убитих і ранених в ріку і таких трупів начислено сорок.

Очевидно, що звдяки російській цензурі годі було й газетам писати приведу про се звірство. Місцева газета „Амурская Область“ помістила про се ще доволі різку статтю, (хоч правда, аж на п'ятий день!), з котрої проскочило дещо і в столичні газети, а другий місцевий орган „Амурская Газета“, мала на стілько безличності, що подала звістку, будим то „виділено Хінців, мешкаючих на російській території і предложено їм переїхати на хинський бік.“ А яка се була „ізда“, се звістка з явше опсаяного.

Доперва з початком сего року, отже майже в два роки по катастрофі, проскочили в європейські газети докладні звістки про се нелюдське звірство російського привительства, котрого годовор є „мировотворець“ — цар Микола II, той омай, що дав почин до мирового конгресу в Гаазі. Один з наочних овідків єго „подвигу“ російського правительства подав про се докладну звістку в соціалістичній науковій газеті „Neue Zeit“, за котрою й ми переоповіли про се нисильство над безборонними людьми, поновнене на порозі 20-го століття, насильство, якорю не допускали ся навіть татарські орди.

А ви, братя, американські Русини, читайте се і роздумуйте, до якого то рaju, під якого парн-батьошку маять вас такі царславні опікуни. Читайте, навчайте ся, а коли царславні за нуть вам вихвалювати Росию з її порядками, з її царем та з її кнутопоклонною вірою, то киньте їм в очи слова Цвєченка:

„І звір того не зробить диний, що ви, біючи цигани, з братами діте...“

М. Л.

Дописи.

З Winnipeg, Man., Canada.

Сумні наслідки поведєня нашої рускої молодіжї і єї моральности чим раз більше дають видітись в Канаді. Хто приїхав передеш, той мав нагоду придивити ся, як минаюущіх роки на християнство, відповів Грібський, що ані арештоване ані освобожденне Хінців зовсім до него не належить. Говорив він так тому,

дичами, поїхали на фарми, позабирали собі „гомстети“, ходять по зарібках і починають гнздувати. Зовсім противно ділають тоті, котрих рсдичі лишились в старім краю, або котрі їх уже не мають. Такі ідуть до роботи, заробляють центи і назад вертають до Вінніпегу, де пристроївнись як найліпше, заходять до салуну і даєт на першу лекцію грати пул (білярд). До сего притягнувшись, грають день і ніч, тай траять цент за центом, аж поки остатній кводер не піде. А єсле ліпше поставились тай показали сьвіту в Англіїям хто, они дня 12. с. м. Забули братчики, що піст: перше гуляли по тїсних кутниках, а тепер, коли уже їм стало на гумові ковчирі і червоні краватки, винаймають собі галю в європейській місті, коло ратуша. Кому би здавалось, що наших молодиків ту мало, бо в церкві не видко, але на музику зібралось їх поверх п'ятдесяток, а так само і дівчи. Проходячи поперед галю, учув я голос скрипок і писк кларнети, вигойкування та видупкування ногами, що аж ціла камениця трясла ся. Очевидно, се звернуло на себе увагу переходячих Англичан. Зібралась їх ціла купа, прилухуючись крикам і гукам, виходячим через поотвірні вікна. Я зупинив ся також, а на питане, що там є такого, відповів мені, що то „галинєц бер денс“ (галицький медвежий танець). Ну, то певно Поляк та Німці, погодив я собі, але в тій хвилі долетів до моїх ушєб знаний мені голос: „Ходи танцювати, Маринка! Чуєш, чи ні?“ Двері отворились, отож я задумав подивитись на то все. На першій погляд представив ся моїм очам ось який вид: галя переповнена людьми і димом з цигар, що оден другого не видить. На піднесено сидять музиканти Русини, а по галі окаячуть та видупкують ногими охочі пари, присьвічуючи собі ріжних безвестидних пісень. Усі майже лица мені знані; поміж ними начислив я три Поляки, а прочі всі Русини. Коли я прагнув одному, що піст, почув відповід: „Як піст був молодий, то також гуляв. Ну, та хоч що гріх, збивається не гріх.“ Гуляли наші молодики до рана, доки поліція їх не розігнала і не завела порядок. А „дєсєрти“ з пердбиваппими очима і з кровавленими ногами, розбігались домів. Сторож замітаючи галю, вийшов аж чотири зуби... Завтра певно буде досять роботи в корті. Одна дівчина, що не отіла йти гуляти, буде памятати баль, доки єї життя. Ото оден гуляка запанавши за ковчир, трунув єї по сходах так, що покотилась, наче горох, на діл. Всі цвіги пообітали, капеліх поломивсь, а до того виявкнула руку і нору тай потовкнула небо. От таке то робить наша молодіж. Чи се не вотида і не ганьба? На музику хоч би два долари, а на церков, священника або на руских студентів, то і пятака нема. Се саме й між старшими. Уже давно були б віддали церков в руки французів, як би не кількох єсвідомих людей. Правда, о. Зак. всюда говорять, що ми продали церков, але так не є. Ми церкви не дали й не дамо, а круні замало мають дошок в голові, аби нас здоумити. Праця і церковнаца в наших руках; не пора Французови нас за нїю водити! Прочі братя-Русини рівно-ж повинні опам'ятатись, пока ще час.

Ф. Т. Стефанюк.

— Русини з Перт Амбруажа Н. Дж. устроюють на день 28. априля драматичне представлення „Аревдар“ і балет.

— Дня 3-го і 4-го ми будуть представлені в Олімпійській рускій школі мученика Христа при допомозі наших образів і картин. Будуть представлені на полотні при допомозі електричного світла. Тимчасово для дітей 15, для старших 25 центів.

рять у нас всі селяне — е дуже великий б... есть емо як 30 мільйонів 3 тис. 30 мільйонів тільки... частина, бо 4 мільйони живе в Австрії, а 26 мільйонів в Росії, в московській царстві, по чини від російської границі за Сокалем, Бродами, Підволочиськими і Гусятином аж поза ріку Дніпро і поза місто Київ до ріки Дону на схід, і здовж рік Дністра і Дніпра аж до Чорного моря на полудне. І от всі наші брати Русини, що живуть під московським окупом — а є їх 26 мільйонів — зокуться звичайно «Українцями» а рідше «Русинами»; свій край зовуть вони «Україною» а рідше «Русью», свою ж мову зовуть «українською» або «малоруською». Щоби ж не було баламутства і щоби всякому було ясно, що «Русини» і «Українці» то оден нарід, що говорять однією мовою і до одного стремить, то для того каже ся звичайно «Русини Українці» — «Русь-Україна» і мову нашу зовуть «українсько-руською». Отже в тім нема ніякої зради ані вирікання, але протівно: ходять о се, аби всі «Русини Українці» мали себе за одно і щоби жили в єдиному імені.

Але за се тим зрадниками, що вирікають ся назви «Русь» і «Русин» є ті самі брехливі ошуканці, кацапська банда москвофілів! Ся панята за московські рублі драбни хоче, аби ми покинули свою назву «Русь», аби ми пристали до Москви, до Росії! Ся лайдака зовуть «хоче», аби з нашого народу сиду не стало і щоби ми стали Москалями, Росіянами! А хто ж то виперся явно і публично назви «Русини» як не москвофільський редактор з Відня, Вергун? Сей кацапський побрехач поїхав до Києва і там брехав, як мерзена собака, що Русини не хочуть поєднати «варварського панства» «Русини», але хочуть пристати на московське, хочуть звати ся Москалями. Так бачите, брати селяне! Сей московський локшай назвав наше народне імя «варварським», се значить дикунським! Сей пібеник, якому чесний чоловік рюки не подає, оплював імя власного народу, бо єму московські пани платять за се гроші, аби він рідну Матір Вітчизну запродав. За те єму київські Українці мало морди не збили, бо тамошніми Українцями теж дороге і євгєтє імя «Русини»! А тим часом «Галичанам» дуже вихвалював сего Вергуна і єго злодійські брехні!

Ось так, брати селяне, з тими москвофілами, з тими сотворієм, що «само міх дре і само кичить». Самі плюють на нашу назву «Русини», самі кажуть нам «ставати Москалями» — а кричать і брешуть на «українців». То звичайна злодійська тактика. Як злодія ловлять, то він, аби змилити людей, втікає та кричить: «Ляпа! Ляпа!» — Так і москвофільські драбні! Самі вирікають ся свого народу, сьмі за гроші єго продають, самі стали московськими поєвїаками, а брешуть на «Українців!» — Ото раз за раз продає банда Юдів Іскаріотеків!

Друга точка тих брехнів про «Україну» є, що панним селянам не до «України» — вона лежить в Росії над Дніпром. А дивіть ся на них, які вони штурдерні! То нам нічого до наших братів Ру-

синів Українців, що їх є 26 мільйонів? То може ми маємо їх відірвати ся для того, що нас ділить границя з тими ребинольками? А недочекаєсь кацапське! — Ми знаємо, що є сила на ша і ратунок наш є єдності і згоді та єдиної нашої помочи все го нашого народу: чи в Галичині чи на Україні! Тільки тоді, як на Україні під Москалем наш народ збудить ся, тоді тільки поборемо ми ворогів. Нас, галицьких Русинів є всего 4 мільйони, а українських є аж 26 мільйонів! Щоби то була за сила, як би она разом ішла! Тож кождий розумний селянин се знає, що нам треба оглядати ся на Україну, бо нарід то так, як велика родина: одна часть народу помагає другій часті і так єдиною нарід добуває собі волю від чужинців.

Ми, Русини-Українці, мусямо собі заложити в будучности свою незалежність, хлопеку державу, вільну Русь Україну, без пана, деби сам нарід собі лад давав, як то колись бувало за козацькими. Але до того треба, аби весь нарід взяв ся до роботи, в Галичині, чи на Україні. До того треба єдності всіх Русинів-Українців, як їх є 30 мільйонів! Тому нам важна Україна, нам треба вкуні йти і є підмагатися в борбі з Москвою і з царем! Се протий інтерес наших селян!

Але за то, який інтерес наших селянам до царства панів і кнутопокоюної Москви! Щоби місто польського батога прийшов нам на плечі московський кнут, московська дротяна нагайка? Чи нам замало неволі? Требаж нам ще московських порядків? То до такого добра веде нас «Русское Слово»? Ой! рублі! рублі, що ви за худобу з чоловіка зробите!

Ми, Русини Українці, не хочемо ні Польщі ні Москви; але будемо добивати ся вольної, хлопецької Русі України, якої тільки вивів добивали ся наші козаки.

Третя брехня москвофілів про «Україну» є, буди то «Україну» вдумали Ляхи. Отже то знов таке саме дурисьвіте цуганство, як всі інші кацапські брехунства! Назви «Україна» так само стара, як назви «Русь», бо ще тому 900 років, коли Ляхів у нас ні на лік не було, згадує ся в літописях імя «Україна». І наші славні козаки, що боролися нас від Ляхів, називали нашу вітчизну «Україною» а наші гетьмани звали ся «українськими» гетьманами і в народних піснях наш нарід зове напс край «Україною» та співає: «Зажурилас Україна... Що нічо робити, Видонгала дика орда... Маленький діти» або знов: «Та не буде красше, Та не буде ліпше, Яку нас на Вкраїні, Де не буде Ляха, Де не буде жиди, Не буде унії!»

Таких пісень є багато. Тай наш найбільший хлопецький поет, Шевченко, зове нашу вітчизну «Україною» а Шашкевичу, пробудителю нашого народу в Галичині, зове нашу землю Русею Україною.

Отже безсовісна брехня, що «Україну» вдумали Ляхи! Бо чи видіти хто таких вариятів, аби самі на себе бич крутили? А преці і українські козаки бороли ся за нашу Україну! Преці

Шевченко писав остро про тив ляхицьких панів! — Тому Ляхини рабаб нас, Русинів-Українців в ложці води втопити і не дурна на свою голову біду вдумувати. Тож ясно з того, як безсмертно і безглуздо бреше «Русское Слово»; бож всякий, в кого є всі кленки в голові, зараз зміркує, яка дурна та кацапська брехня.

З галицької «Свободи».

Дописи.

18. ЛИСТ ІЗ СТАРОГО КРАЮ.

З австрійської політики.
З «високою політикою» в Австрії не було востані ніколи добре, а від часів польського папка гр. Казимира Баденію такі зовсім поспувано ся. Той Бадені, боячи ся одвічальності перед парламентом за кровний вибори в Галичині, хотів собі з'єднати Чехів і видав для них лавкові розпорядження, порушуючі стан посідаєи Німців в Чехії. Отсі розпорядження, хоч і давали Чехам такі права, які їм зовсім справді належали ся, не були справедливі, неконституційні, дорожні. Такі лавкові закони повинні ухвалити парламент, а не щоб їх надавав самовільно президент міністерів, тай для всіх народів Австрії повинні бути надані справедливі лавкові закони, а не лише для одного народу, і то до того на се, аби підкупити посів.

Тай не принесли сі нещасливі розпорядження польського графа шаста Австрії. Вони стали причиною борби між Німцями та Чехами, борби, через яку мусіли упасти три міністерства, а тепер мабуть і міністерству дра Кербера приходить конєп.

Др Кербер умів порядно ходити поміж дош, водити за ніс усі партії, дурячи їх великими обіцянками, але «до часу зблалок воду носили». Послідне засіданє парламенту, на котрім славянські послы поїбдили Німців в справі слов'янської гімназії в Пйєлі, захитало добре такі становище Кербера, а бодай так пишуть віденські газети. Німці, певні свого панованя в Австрії розлютили ся дуже через отсю свою неудачу, а стративши почутє справедливости (богатий звичайно думає, що йому так і належить ся бути богатим; Німці, багаті в права, які їм дає австрійська конституція, котру вони сьміють бути перетолосовані в парламенті!), кричать, що їм стала ся велика кривда тай зачинають рвати на всілякі лади під Кербером. Одні кричать, що через поїбду славянських послів німецький нарід в Австрії почне хилити ся до партії Євєнімців, котрі хотіли би всіх Німців бачити під панованєм пруского короля і цєсєрє Німеччини, другі голосять, що Кербер так поспирає по тих євєнімців рух.

Що буде з того крику, се не звати. Та чи уступить Кербер, чи ні, нам Русинам, від того легше не стане. Тепер в Австрії такий вітер віє, що всякий міністер буде сприйати польський шлях і голосити, що Русинам живеть ся в Галичині, як у Бога за дверми. Русини не мають що падіяти ся «па князів земних», а такі своїми хлопськими руками зробити лад у своїй хаті.

Деякі австрійські політики ворожать знов, що Кербер хоче розвзати парламент, від котрого вже відсав, що ніг, а нічого більше не може сподівати ся, бо тепер знов зачнуть їсти ся Німці зі Славянами і розсипати такі на весні нові вибори. Нехай! Буде з того хоч кілька користі, що руський нарід через виборчі збори знов розрухат ся грох, а польські пани та жидівські богачі, що висипають знов гроші на вибори, стануть одням кроком ближше до банкрутства.

Зачувати, що австрійське правительство вгєтовило вже проект нового правового закону. Закон той має дозволити кольтпортаж (вільно

розпоряджанє газет), котра досі була заборонена лиш австрійським газетам (заграничним ні), тай то треба буде подавати о дозвіл кольтпортажу до властей. Коли се правда, то сей закон буде гірший від російського, бо навіть в депотичній Росії кольтпортаж вільна для всіх газет, хіба якісь газети відбирають й «за кару», т. є. коли та газета пише в поступовім дусі і за богато людей її читає. В Австрії буде ще «ліпше», бо газети такі від разу можна буде не дозволити на кольтпортаж... Впрочім може діждемо побачити, який то правовий закон попишет ся Австрії.

З польської політики.

Крім австрійської політики у нас є також польська політика, кстру ведуть Польки, аби змилити Русинів. А ведуть тоту руськоїдну політику всі Польки без різниці партій, шляхти і демократи, католики й атеїсти, з виником одних хіба соціялістів. Як знаєте, в східній Галичині живе чимало хлопів, котрі по руськи думають, по руськи говорять, уважають себе Русинами, лише випадково належать до латинського обряду. І тих то Русинів хотіли Польки доконче спольшити і в тій цілі закладають костели, каплиці, населяють в села польських законниць і т. д. Отсю полонізацію уєвгєтє навіть львівський латинський архієпископ, євєндє Більчевський, котрий навіть видав відозву до своїх вірних, аби склали гроші на будову костелів у східній Галичині. Подібну відозву видав також демократичне Товариство школи ludowej. А одип з таких розсадинок полонізації на Русини євєндє Громнінкі з Бучача, написав навіть брошуру, в котрій доказує, що Русини і Польки все одно, бо... і Русини і Польки мають одного пана тай одного цєсєрє. Такии «аргументами» меже воєвоти лише, або варият, або злобний, безличний шовініст. Кє Громнінкі вариятом не є, бо ще досі не завезли його на Кульпарків, а безличному шовіністови дуже помагають хлопські парєграфи.

Ліш розпука бере, що наші хлопці такі смири та тихі, а наша інтелігенція така «культурна та гуманна», що хоче з послїдними лавдаками поступати по людськи. Тай мабуть довго ще так буде, бо в нас не можна народови всего ясно сказати або написати, бо газету кофїскують, а того, що говорить або пише правду, беруть до арешту.

31. Марта, 1902 р.

М. Л.

Гр. Голубиний

СКУПАР.

Образ з життя руських робітників в 3 дїях а 4 відслонях.

— Написав СТЕФАН МАКАР.—

(Дальше).

Поява осьма.

ВАНЬО (сам.)

ВАНЬО. Таки не дадуть мені дошити тих латок. Треба буде знов в неділю пересидіти дома. (Владе за гортку на куфрек. Проходжує ся по комнєті). Они кижуть: Ваню, жени ся! А я сам нериз сьбі міркую, що оно не було би так погано. Бо (числить на пальцях) був би свій кут, не платило би ся чужому за «борд», було би мене кому обієрати, облатати — свої вигода! Гм... не але було би, як би трафила ся яка під цару... (задумує ся). Але яку би то? Стягнути з краю, чи взяти яку з Нью Йорку? Але в краю не знаю такої, тай коштовна є річ. Треба шукати поміж тутешніми. (по хвилює задумує ся). А як буде така, що схоче метати гроші на втрєбєньки? То що тоді? Все, що я зробив за тільки літ, піде марно на пустє! (проходжує ся) Та ні! хіба я малий хлопець? Не знаю, кілько буде конітує? Видим йі тільки центів, кілько буде потріба, тай годі! Ні, ні! Не годен я так довше капарити... най буде, що хоче, а я таки муну вженити ся.

Поява девята.

ВАНЬО і ІЛЬКО.

ІЛЬКО (воїгає). Ваню, на милість божу, пожичь мені три долари! Завтра сєйчас віддам! Згодив я для себе убрєне, а брєкло мені до суми. До дому далеко... пожичь, пожичь!

ВАНЬО. Не маю, чоловіче, щобиє мене різав.

ІЛЬКО. Нині по киплаті і вже не маєш?

ВАНЬО. Повишачував то сєму, то тому, тай по грошєх.

ІЛЬКО. Тим не було ще павитє часу видати...

3 St. Mary's, Alta, Canada.
Важне для руських робітників в Канаді.

Чув єм, що має зачати ся на ново страйк на Canadian Pacific Railway Co. дорожї, понеже тамтого року не був скінчений, а то длатого, що наможилось було богато скебів (хрунів), то сего року буде знов страйк. Правда, буде се за прикро для нашого руського народу, котрий єще мусить ходити до роботи на колї, але за те на будучє було би ліпше, если би тримали всі братя єдність і жаден не важив ся їти до роботи підчас страйку, бо би ся в короткім часі страйк скінчив і платня була би тая, котру собі робітники жадіють. Чув єм також що С. Р. Р. хоче сами підвизнати 25 цент. більше, але не хоче на тое підписати ся, то ж єї не вдасть ся без страйку.

На Lethbridge вкоринувала ся дуже французька мова для нашого народу, котрої то вже опіки допустило ся 40—50 мадарів а до 80 словаків, котрих вже французький єзуїт загнав на свою обору. То з тих нових католиків є вже і такі, що збирють кожді 2-тижневої поїди гроші на того поника опікуна. Дяють на него і декотрі Галичане свої тяжко зяпращовані гроші, аби їх лиш зяпращовали до французького неба. Приїде єще тай час, що будуть жалувати за своїм небом. Але по смерті кєняня нема.

Томє Шевський, робітник.

3 Crooked Lake, Sask., Canada.

Одного часу прийшов до нас євєщенник В. Жолдак, привіз з собою французько го попа і кєже нм: от маєте свого попа. І мав у нас діє служби божі о. В. Жолдак і французький. То ми Жолдака розуміли а французького не розуміли; то ми єго не розумієм, то і єго не потребуєм того французького євєщенника. Тепер кладем малу церкву. Маєм образи із краю і у краю осьвячені, такі образи як зявкло до церкви, є їх 24, євєсновденіи Гриньком Голїватим. Но то ми вже як збудуєм той божий дім і чи може французький піп осьвятити чи ні, бо ми не знаєм. Ми тут лиш другий рік у Канаді, а єсть нас 36 фамілій. Ми є самі Русини буюковинські, а церков кладемо на фирмі Гр. Голїватого.

Пожич, Ваню, пожич! На маєш годинник в застав, як мені не віриш!

ВАНЬО. Щоби я з того місця не рушив ся, та не маю зломаного цента! Я навить газдини не заплачив.

ІЛЬКО. Водай ти вдивив ся тими грїшми, та бись вдавив ся! Будеш бачити, що они тобі на здровле не вийдуть! (відходить).

Поява десята.

ВАНЬО опієлє ФЕЦЬО.

ВАНЬО. От перебив мені! гадає, що я ту кую гроші! (ходить то взад то вперед, розправляє руками, ворочє щось до себе, опієлє) Е! що буде то буде! Раз мати родила — раз треба помарати! (їде до дверей) Газдо! Ви вже спите?

ФЕЦЬО (за куїсами). Ні це.

ВАНЬО. Ходїть по сюди на хвилюку! (до себе) Все одно! Не буду я так капарити!

Ф ЦЬО (входить). Що знов?

ВАНЬО. Ходїть ту близіє!

ФЕЦЬО. Що за такий секрет?

ВАНЬО. Ходїть ту до стола! сїдайте! маю важну сєраву. (Фецьо сїдає, Ваньо коло него).

ВАНЬО (чухає ся в голову, виплєвши очі в землю). Я за порадою до вас.

ФЕЦЬО. Говори!

ВАНЬО. Скажу, але не сьмійте ся! (поспїшно) Я би хотїв женати ся, що ви на тое, га? (ї дєвєтє ся, євємє хєчєсь, в очі Феця).

ФЕЦЬО. Та що-ж! ту нема великої труднєцї в поради! Маєш дівчину, то гаїда з нею під вінець тай вже!

ВАНЬО. Отсє і біда, що не маю дівчини, але ми би на тое якосє порадили.

ФЕЦЬО. Як?

ВАНЬО. Як то як? Як другі женять ся, так і я. Поїду до Нью Йорку і там собі виберу! Га?

ФЕЦЬО (здиваєсь раменами). Пі я тобі відраджувати, ні прихвалювати не стану, щобиєсь потому на мене не плакав.

ВАНЬО. Чого би я мав на вас плакати! Вже що буде то буде, а вженити ся муну, най хоч людє з мене не сьміють ся!

ФЕЦЬО. Та так, станеш газдою, то і інше око в людєй. Коли ж задумєси їхати?

ВАНЬО. Хоч би і в тім тиждєні, то я готов, тільки то біда, що не маю з ким їхати. Може би ви? Ви і так щось нині згадували, що малибисьє охоту.

ФЕЦЬО. Гм, або я знаю? Мені би треба порадити ся жінки, що она скиже.

ВАНЬО. Прикличте гадинку сюди!

Поява одинайцята.

Ті-ж і ФРУЗЯ.

ФЕЦЬО (в сторону дверей). Фрозка! Ходи на хвилюку! (Фрузя входить) Знаєш, наш Ваньо загадав велике діло — хоче женити ся.

ФРУЗЯ. Дай Боже щастє! А то де? Ніколи не згадував про те, аж так нагло?

ВАНЬО. Ні, газдине, я нераз по ночах розмірковував над тим, а хоч нікому не казав, то таки гадав собі, що мені докончє треба вженити ся.

ФРУЗЯ. З ким же?

ФЕЦЬО. Коби він знав! Ми тебе длатого і прикликали.

ФРУЗЯ. Нічо не розумію.

ВАНЬО. Що ту довго балакати? Я хочу їхати до Нью Йорку, а газду прошу за свєта...

ФРУЗЯ. Ти мєслїп, що Фецьо буде собі гроші тратити на якісь там прогульки? Єще чого не вигадєв!

ВАНЬО. Та я би їм вже заплатив дорогу, а они і так мають там відвідати свого брата, то би було одно попри другім.

ФЕЦЬО. А що, Фрузю? Я би справді мав охоту. Тільки ліг сиджу в тих горах, тільки напращував ся, то хоч раз трохи провітрю ся. Сьвіт що з того не вїде ся, тай ми не збїдїємо.

ВАНЬО. Позвольте, газдине, я вам того ніколи не забуду!

ФРУЗЯ. Та... про мене... як вже так напер ся — най їде. Іно уважай, Ваню, щобиєсь собі не вибрав якого шалавила!.

ВАНЬО. О, де-ж би я подїв очі!

ФЕЦЬО. Добре, я поїду, але не мєслїш знов їхати в тих полєтєх нїмєтах?

ВАНЬО. От, газдо, ви будете такі добрі, та пожичте мені свого убрєня! Там викидати дармо гроші на оден раз!

ФРУЗЯ. Чи ти опалїв, Ваню? Таж всі людє піддяли би тебе на глум, що присєгав в пожачєнім убрїню! Що тобі?

ФЕЦЬО. Не сьміши ся, Ваню! Таж то важна хвиля — не пожалуй тих кількє долєрїв!

ВАНЬО. Най буде і так — завтра куплю.

ФРУЗЯ. Іно як поїдеш до Нью Йорку, щобиєсь порядко виголів ся та вимив!

ВАНЬО. Ну ну!

ФРУЗЯ. Га, хто ж то може знати божу волю? Може оно і на добро тобі вїде...

ВАНЬО (розніжєний). Газдине, тай ви газдо! Ви мені були як мєма і батько, не полїшайте мене і тепер. Що буде то буде, а най стане ся вже раз інакше, (вїгєгає з-за хєлєви гроші) На, газдине, принесїть за 10 центів пива, най нам стєдїть ся щєслива дорога.

ФРУЗЯ (бере 10 центів — поважно). О, Ваню, ти там береш собі тое до серця! Не такі як ти женять ся і якосє жижуть, тай ти потрафїши!

ФЕЦЬО. Хіба ти, Ваню, мала хлопчина, не потрафїш нагнути жінки на свій лад, чи що?

ВАНЬО (вимахує рукою). Все одно! Най єя діє воля божє! Виграв або програв!

ДІЯ П. Відслова І.

Компата в Ваши Скупенди.

Поява перша.

ВАНЬО (сам).

ВАНЬО (збиває пивхами цебричок). То знаю, що як збиваю той цебричок, то для себе, а не для других. Бувало, як чоловік прийшов з роботи, то така нудьга брала, трохи не раз на стіну не дравав ся. Не було що робити; а тепер? (притакує собі головою, підводячись від своєї роботи) Вже най собі хто хоче говорити, але таки жонатому чоловікові ліпше. Добре то люде по-відають: Не лінуй ся рано встати і за молодужени-ти ся; та коли я був мав той розум от так яких кіль-ка років вперед! Але то нічо. І так добре! (по хвилю) Або-ж то і вибрав я собі жену не аби яку! Люде мені зазидують! (горять ся) Заговорить до старшого чи до молодшого — кождому знає що відповісти. А як вже яка забава, то всіх голоси втихнуть, а єї все на верху. Навіть молодика, такі, що більше бували між людьми за мене, питали ся не раз: Де ти, Ваню, роздобув таку красуню? А я нич, лиш всміхну ся та відповім: Пан-Біг мені дав! Добре мені, коби лиш здо-ровле... (кланяєся молодотком до цебричку).

Поява друга.

ВАНЬО і ОРИНА.

ОРИНА (входить). Ти еще нишаєш коло того це-бричка?

ВАНЬО. Вже кінцець, вже! (підводить ся з крісла).

ОРИНА. То бігай і принеси угля, бо нема чим в печі загостити — а хутко!

ВАНЬО (простає ся). Ой, Орино, я такий слабкий. Десь другі жінки самі назбирають тільки угля, що за цілу зиму не треба купувати.

ОРИНА. Може бути, що другі так робять, але від мене не діждеш ся того. Ну, йди, скорше, йди! Не гай ся!

ВАНЬО (кривить ся), Я гадав, що хоч нині відпич-ну собі трохи. (відходить).

Поява третя.

ОРИНА (сама).

ОРИНА. А то поломаний вугляриско! Він гадає, що я ту прийшла до него за служницю, я, ню-йорська дівчина, що буяла собі до схочу, куди тільки заблагло ся. Пожди, не такої я тобі засьпіваю ще! Лиш поволи, а так станеш танцювати, як я тобі заграю. Ей, не була би я ту прийшла, як би не той премудрий Фе-цьо! Казав, що Ваньо має гроші, а я дурна повірила. А може і має, хто-ж то може знати — такий скупя-рisko не зрадить ся, де їх ховає. На! Не загину я, а дам собі раду. Хлопців, нівроку, ще подостатком, хоч на копії їх числи. (Лишь заглядає крізь вікно до комнати).

Поява четверта.

ОРИНА і ЛЬКО.

ЛЬКО. Орина! Ваньо дома?

ОРИНА (сміючись до себе). А ось вже лізе одна муха до меду. (до Лька) Нема Ваня, нема! Ходи сюди!

ЛЬКО (витаючи ся з нею). Що се такого, що не мож тебе від кількох днів побачити? Може так залю-била ся в своїм Ваньови, що ані на крок его не від-ступив?

ОРИНА (нахмурившись). Хіба Ваньо не хлоп?

ЛЬКО (сміючись). О, певно, що хлоп! Дай ему торбу і палицю — можеш его на сьміло вислати по-між людей за милостинею.

ОРИНА (відвертає ся від него з уданою гримасою). Ти, недобрый, ти! Не люблю тебе більше і вже!

ЛЬКО (обнімає Орину і цілує єї). Ну, не гнівай ся, Орино, не гнівай! Я собі жартував; а подиви ся, що я тобі приніс. (витає годичник і дає Орині).

ОРИНА (бере годичник, оглядає его, сьміючись). Ти де взяв таку красуню?

ЛЬКО. Як то де? Нароком купив для тебе;

хвіба ти того не варт?

ОРИНА (примірює до грудей). Пасує?

ЛЬКО. Повідай мені, щоби тобі не пасувало? А тепер кажи: Купив би тобі таке Ваньо?

ОРИНА. Ей, що ти мені все з тим Ваньом... (притакує ся ще годичником). Гарне, нема що казати. (під-моргує значучо до Лька) Чим-же я тобі віддачу ся, Льку?

ЛЬКО (вдивляє ся в неї, глипає на неї очима, вертати ся не знаючи, що почати, описав). Орина!...

ОРИНА. Що?

ЛЬКО (приближаючись до неї). Орина! Біг-ме, ти гарна як крапанка. (Орина кокетно цокає ся взад).

ЛЬКО (поступає за нею). Ей, Орина, бо як хоплю,

то так випіду... ОРИНА (хоче втікати). Коли я не дам ся...

ЛЬКО (біжить за нею, хапає єї і цілує пристрасно). На маєш, на маєш!

ОРИНА. Досить вже, Льку, бо мене задусиш! (Лько відскакує заспаний, а Орина поправляє собі волоса).

ОРИНА. Як би нас так був Ваньо застав?

ЛЬКО. Хіба я его бою ся? Не маю его що на оден палець взяти.

ОРИНА (грозиє ему). Ти горячко якась, ти!

ЛЬКО. Єще хочеш? (хоче йти до неї).

ОРИНА. Досить вже, досить, лиш на другий раз!

ЛЬКО. Фу, як змордував ся, як би з десять кар вугля наметав. Але мені треба вже йти. Знаєш що Орина? Прийди нині на бал, вигуляємо ся за всі тави. Окрім того, тебе ту ще прийдуть просити, я на-зав, тільки так роби, щоби Ваньо лишив ся дома.

ОРИНА. Ти ліпше зроби і прийди сам по мене, підеш на бал.

ЛЬКО. Добре, добре! (виходить).

Поява пята.

ОРИНА (сама).

ОРИНА. Хлоп як опонь! З таким, хоч жарту-вати не жалю. (по хвилиночці) Йно уважай, Орина, що-

бись не дістала ся на людські язички! А хоч би і так, хіба я про те дбаю? Що-ж мені хто вдіє за тоє? Що то я в старім краю, чи як? Тільки того, що з хлопця-ми погарцюю, я їх прецінь до себе не кличу, они самі липнуть. А чому ж Ваньо такий нездара? Правда, я могла не йти за него, але... е, також знайшла собі журбу! Як би так все брати собі до голови, до-ведось би невдовзі повісити. Тільки того, що на сім сьвітлі!

Поява шеста.

ОРИНА і ВАНЬО.

ВАНЬО (входить). Вже маєш угле, Орино! (Йде сі-дати на крісло).

ОРИНА (дивить ся на его кіт). Ти чого так йдеш, як бись мав невдовзі Пану Богу духа віддати?

ВАНЬО. Якже-ж маю йти інакше, коли я хотів собі сегодня спочати, а ти женеш мене за вуглем.

ОРИНА. А ти гадів, що при гадівстві як? Будеш сидіти з згорненими руками? Як-сь хотів за-живати парубоцького, безжурного жита, то було не женити ся.

ВАНЬО. Ну, йди вже, йди і розпали в печі та звари що!

ОРИНА. Язиком буду розпалювати? А дрова на підпал де? Чи то може жіноча річ? Ти, небоже, мусиш ще неодного вчити ся! Як маєш бути газдою, то будь ним, як Бог приказав, а не капарі так!

ВАНЬО (підводить ся, насупившись і виходить, а за ним Орина). Але забудь по дорозі вточити води!

(Дальше буде.)

Справи „Р. Н. Союза.“

ГОЛОВНИЙ УРЯДЪ:

Предсѣдатель:

Rev. A. BONCHEVSKY,

10 May str.

ANSONIA, CONN.

Секретарь:

D. D. PYRCZ,

P.O. Box 355,

OLYRHANT, PA., Lack. Co.

Касиръ:

ALEX. SHLANTA,

Postmaster.

MAYFIELD, PA., Lack. Co.

НОВИНКИ.

— Дня 23-ого Априля сів на шифу в Бремен був-ший канонік прятівський, о. А. Годабай і о. І. Корот-ний також сьвященник прятівської епархії. О. Го-дабай іде тут ако візитартор, хотай „А. Р. Вѣстник“ чомусь зве его вікарієм ге-неральним. О. Коротный має осісти в Allegheny, Pa., где нема навіть церкви. О. Годабай, як зачуваємо, буде підлягати всім тутеш-ним римо-католицким бискуп-ам, буде сидіти в Вашинг-тоні, а Мадрира будуть платити ему певсню.

— Вѣсна появилася въ Мт. Кармель, Па. и выкли-кала мѣжъ жителями чима-лый переполохъ. Доси зане-дужало 29 осібъ. Санитар-ный урядъ выбуудовавъ шпи-таль за мѣстомъ, приказавъ позамыкати школы и въ загалѣ чинити що може, абы недуга не шпирала ся.

— Гукъ народу прибу-ває въ Америцѣ. Якесь панѣ Дж. Мекгоенъ зъ То-керсъ Корнеръ, Н. Й. поро-дила минувшого втрѣка пятаки — всѣ дѣвчатка Мати и дѣти здорові.

— Врешти та знай міру. Се повинен би собі затами-ти дописуватель зъ Jessup, Pa. до А. Р. Вѣстника, ко-трый каже, буцим то „по-мощный“ редактор „Свобо-ды“ говорив (кому, коли і где?), що еслиб був за ча-сів Пр. Діви Маріи, то був би женив ся з нею. На таке говорене треба-б хіба та-кого дурака, як дописува-тель „А. Р. Вѣстника“ Бре-хнею цілий сьвіт порейдеш, але назад не вернеш.

— Жертвоу огню упавъ дия 18. с. м. головний фа-бричний будинокъ фірми Нейшнелъ Вайтъ Ліндъ Ко. що стоить при улиці Фронтъ въ Бруклинѣ, Н. Й. Школу обнесли на 150 тисячъ доларівъ.

— Фонетична правописъ въ Росіи находитъ щоразъ більше приклонників. Гадку заведена фонетичної право-писи підняли перші журна-лісти. В слід за сям відбу-ли ся в тій справі анкети університетскихъ професорів і визначнихъ писателів, на-яких одобрено піднесену газетамі справу упрощенія дотеперішної правописи. Та найзавзятіше виступають проти дотеперішного спосо-бу писаня в Росіи — народ-ні-учителі. В прасі появляє-ся безліч дописей учателів, а кождий по своєму аргу-ментує конечність заложеня фонетики. Один зъ учите-лів, іменемъ Звятицевъ, пише між іншимъ в „Придѣлпро-ск-імъ краю“: „За весь свій учительский труд я побя-раю 25 рублівъ місячно, а з нихъ що найменше 5 ру-блівъ беру за букву „ѣ“. Буквами ѣ, е, ы, ъ, моро-жить ся лише дѣтвору“ і т. д. Справа заведена фоне-тичної правописи в школахъ в Росіи є лише квестиєю часу і можна надѣяти ся, що міністерство просьвити вдоволить загальному жада-ню публики.

— Велике нещасте лу-чило ся въ англійськомъ мѣстѣ Глазгоу підчасъ міжнародного турнею gry въ палку (футбаль). На торжество зѣхало ся около 80 тысячъ людей зъ цѣлон Англій. Коли гра була въ найбільшомъ розгарѣ, зава-лила ся переповнена людь-ми (высокі на 25 ярдовъ) трибуна. Сотки осібъ упало зъ высоты 30 стовъ на де-ревяне и желѣзне рушту-ване. Кинули ся ратувати, але се не йшло такъ легко. На мѣсці нещастя лежала купа забитыхъ и покарѣ-ченыхъ, якихъ лише посте-пенно можна було вытати зъ румовища. По цѣлоден-ной праці добули зъ за-валища 30 осібъ забитыхъ и 250 тижше або лекше пока-рѣченыхъ. Зъ тыхъ покарѣ-днихъ померло доси 9.

— Діаманты и перлы въ-листь. Ювілеръ Тавберъ у Вѣдні выславъ до Бруксе-лѣ и Парижа два поручені-листь, въ якихъ мѣстѣло ся 247 діамантовъ и 2 перлы, разомъ вартости 45.000 фран-ковъ. По дорожѣ листы хтось выпорожнивъ, про що по-вѣдомлено почтовый урядъ у Вѣдні.

— Дня 17. с. м. знищила пожежа цѣле село Фішеръ, Ил. и Мичигну мѣстечка Кейсѣ, Пол. Въ обохъ слу-чаяхъ доходить шкода до 200 тысячъ доларівъ.

— Російский підофіцер, або якъ чисто по російскіи говорить ся „унтерофіцер“ Остафійєвъ в Нижнімъ Новго-роді, пив, пив и пив — ажъ здурів. Недавно тому за-пившись, завівъ колодечку зъ своими товаришами, а на-конецъ і почавъ до нихъ стрі-ляти. По касарни понеслась чутка, що Остафійєвъ зійшовъ зъ розуму і перепуджені во-яки стали втікати, а Оста-фійєвъ стріляв и стріляв. Вінъ вхопивъ бувъ скринку зъ 1200 острими набоями, і замкнувъ шпесь в парожній комнаті, почавъ крізь вікно стріляти до людей на улиці. Насам-передъ застріливъ служницю якогось генерала, відтакъ зрапивъ невістку якогось зъ высшихъ офіцерівъ та й ще кількохъ людей. Практико-ванимъ в Росіи звичаємъ, за-визано сторожу пожарну, щоби та струєю студеної води успокоїла здурівшого, але й сикавка не могла дати ради. Остафійєвъ мало що не убивъ полицмайстра бар. Тав-бе, ажъ наконецъ самъ собі відобравъ жите, вистрілявши передъ тямъ більше якъ 100 набоявъ.

— Магнетный пѣсокъ відкрывъ сенаторъ Галізенъ на побережю Норвегіи. Пѣ-сокъ є змішаний зъ рудою магнетного желѣза, тому має притягаючу силу и всѣ маг-нетный прикметы. Сенаторъ Галізенъ ствердивъ сѣ не-звычайный прикметы пѣску въ охрестности Раунда и приписавъ численній розби-тъ кораблѣвъ о скалы, силь-ному дѣляю пѣску на бу-солію. На основѣ сего доне-сеня картографічне бюро въ Норвегіи загадує урядити выправу сего лѣта, щоби на мѣсці пересвѣдчити ся о скілько погляды Галізена є правдиві.

— Незвычайну сензацію викликали въ Бруклинѣ, Н. Й. смерть С. Р. Катс-маера и его жены. Ихъ труповъ найшла оводъ рано ихъ 12-лѣтна дочка въ спальні. Мужъ лежавъ въ ложку а скостенѣла жена сидѣла на крѣселѣ. Оба курки водѣ газу до свѣчення були відкручені, зъ чого догадують ся, що супруги допустили ся само-убійства при помочи газу.

— На Джесупъ, Па., въ готели Соболевского, упавъ зб сходовъ и забивъ ся ро-бѣтникъ К. Левицкій.

— Президентъ Рузвельтъ заобезпечивъ свое жите въ ню-йорскихъ товариствахъ асекураційныхъ на 80 ты-сячъ доларівъ. Покійный президентъ Мекіналей бувъ заобезпеченый на 60 тысячъ доларівъ.

— На митингу парохіаль-номъ въ Jersey City, N. J. приняла парохія одноголо-сно всѣ ухвалы зѣзду въ Гарисбургъ, Па.

— Дуже богато имігран-товъ иде послѣдними часа-ми до Америки зъ Норвегіи. Минувшого тижня выѣхало ихъ зъ Християніи поверхъ 1500 душъ.

— Нові поклады золота відкрито въ въ Сибіри въ окрузѣ нерчинськомъ. Ихъ выдатность обчисляютъ на 10.000 пудовъ рѣчно, а ек-сплоатацію на якихъ 50—60 лѣтъ. А що поклады тягнутъ ся здовжъ хіньской границѣ, то мало бы акцій-не товариство, що завизало ся въ цѣли експлоатаціи, водоступати 10 пр. выдобу-ваного золота хіньскому правительству.

— Хочешъ знати коли яє свято? — Купи собі власноручъ въ редакціи „Свобо-ды“ за 60 центовъ.

— Невинно повѣсили въ Ст. Луисѣ, Мо. мурина Флочера, котрый бувъ об-жалованый о убійство дѣв-чинны. Судъ засудивъ его на кару смерти, помимо дуждѣ злбкихъ доказовъ вини и увѣрнявъ самого об-жалованого, що вѣнь не-винный. Засудженого повѣ-сили дня 11, с. м. о 6 ой години рано, а въ 19 мі-нутъ опѣсало надосиць те-лѣграмъ водѣ губернатора зъ приказомъ, абы выкона-не засуду водложила, бо-выходить на верхъ, що му-ринъ бувъ невинуватый. Та було вже за позно! А-мериканска сграведливостъ усмѣхала ся вдоволены, а невинный чоловікъ висѣвъ на шибеници.

— На заповоговый фондъ для нашихъ молодыхъ бор-цѣвъ-студентовъ зложено вже въ Галлчпвѣ поверхъ 63 тысячъ коронъ. Зъ сихъ грошей — якъ дознаємо ся — выдано доси около 31 тысячъ коронъ. На сю кво-ту зложили ся выдатки на подорожъ и на удержане 540 студентовъ. Зъ остаю-чихъ 32 тыс. коронъ майже половину заберуть вписы на лѣтний курсъ, а решты не выстане навѣтъ на про-житокъ академикѣвъ до по-ловины липня. Братя аме-риканскій Русины на вась теперъ черга! Де не можутъ вже малозасѣбный галицкій Русины, тамъ мы повинны ратувати ихъ. Не даймо по-гибати молодымъ героямъ въ борбѣ за найсвятѣйшій права Руси-Украины! По-можѣмъ имъ, не жалуймо жертвувати для нихъ мило-го грошевого датку, бо они все пожертвували для насъ.

— Добрый примѣръ батька всегда хосенно выль-ває на дѣтей... Въ Тифлині, О. старый батько родины, Енеміндорферъ, оженивъ ся зъ молодою вдовою. Сынъ его задививъ ся на батька и того самого тижня повѣн-чавъ ся зъ гарною толѣдов-скою мѣщанкою, а дочка, щоби не лишати ся позаду водѣ обохъ, утекла пзъ сво-имъ любовникомъ до Олдѣ Фортъ, де казали звязати себе присягою на цѣле жи-те. Все те стало ся въ од-номъ тижни и въ одной ро-динѣ. Три весѣлія — черезъ добрый примѣръ батька.

— Довгий тунель злу-чить небавомъ Италію зъ Швайцарією. Тунель веде черезъ гору Сімплонъ и буде довгий на 20 клм. Доси перебито около 11.200 м. дороги. Найбільшу пере-пону пайдено зб стороны Итали. На 4430 м. натра-флено на сильне жерело воды такъ, що треба було здержати роботу. Зъ Швай-царской стороны праці тре-ває дальше. Черезъ тунель Сімплону буде вести най-коротша дорога зъ Медіо-ляну до Парижа.

— Скорше зчинешъ, якъ здуріишь або парозумишь лиху жену. Въ Гворомо, Текс. фармеръ Н. Лагоні-мавъ таку лиху и сварливу жену, що кривъ Господи. Абы бабу налякати, скочивъ до рѣки, надѣючись, що о-на, хочъ розлючена на него, побобрѣе и приде ему въ помѣчь. Но завѣвъ ся! Же-на, хочъ стояла на бережѣ и вмѣла знаменито плавати, не ратувала и вѣнь дѣйсно утопивъ ся.

— Мѣсто Остраву въ Моравіи (Австрія) навѣсти-ла повѣнь. Вода залила 800 стѣпъ глибоку копальню при чомъ утопило ся 13 майнерѣвъ.

— Невинно повѣсили въ Ст. Луисѣ, Мо. мурина Флочера, котрый бувъ об-жалованый о убійство дѣв-чинны. Судъ засудивъ его на кару смерти, помимо дуждѣ злбкихъ доказовъ вини и увѣрнявъ самого об-жалованого, що вѣнь не-винный. Засудженого повѣ-сили дня 11, с. м. о 6 ой години рано, а въ 19 мі-нутъ опѣсало надосиць те-лѣграмъ водѣ губернатора зъ приказомъ, абы выкона-не засуду водложила, бо-выходить на верхъ, що му-ринъ бувъ невинуватый. Та було вже за позно! А-мериканска сграведливостъ усмѣхала ся вдоволены, а невинный чоловікъ висѣвъ на шибеници.

— На заповоговый фондъ для нашихъ молодыхъ бор-цѣвъ-студентовъ зложено вже въ Галлчпвѣ поверхъ 63 тысячъ коронъ. Зъ сихъ грошей — якъ дознаємо ся — выдано доси около 31 тысячъ коронъ. На сю кво-ту зложили ся выдатки на подорожъ и на удержане 540 студентовъ. Зъ остаю-чихъ 32 тыс. коронъ майже половину заберуть вписы на лѣтний курсъ, а решты не выстане навѣтъ на про-житокъ академикѣвъ до по-ловины липня. Братя аме-риканскій Русины на вась теперъ черга! Де не можутъ вже малозасѣбный галицкій Русины, тамъ мы повинны ратувати ихъ. Не даймо по-гибати молодымъ героямъ въ борбѣ за найсвятѣйшій права Руси-Украины! По-можѣмъ имъ, не жалуймо жертвувати для нихъ мило-го грошевого датку, бо они все пожертвували для насъ.

— Добрый примѣръ батька всегда хосенно выль-ває на дѣтей... Въ Тифлині, О. старый батько родины, Енеміндорферъ, оженивъ ся зъ молодою вдовою. Сынъ его задививъ ся на батька и того самого тижня повѣн-чавъ ся зъ гарною толѣдов-скою мѣщанкою, а дочка, щоби не лишати ся позаду водѣ обохъ, утекла пзъ сво-имъ любовникомъ до Олдѣ Фортъ, де казали звязати себе присягою на цѣле жи-те. Все те стало ся въ од-номъ тижни и въ одной ро-динѣ. Три весѣлія — черезъ добрый примѣръ батька.

— Довгий тунель злу-чить небавомъ Италію зъ Швайцарією. Тунель веде черезъ гору Сімплонъ и буде довгий на 20 клм. Доси перебито около 11.200 м. дороги. Найбільшу пере-пону пайдено зб стороны Итали. На 4430 м. натра-флено на сильне жерело воды такъ, що треба було здержати роботу. Зъ Швай-царской стороны праці тре-ває дальше. Черезъ тунель Сімплону буде вести най-коротша дорога зъ Медіо-ляну до Парижа.

— Скорше зчинешъ, якъ здуріишь або парозумишь лиху жену. Въ Гворомо, Текс. фармеръ Н. Лагоні-мавъ таку лиху и сварливу жену, що кривъ Господи. Абы бабу налякати, скочивъ до рѣки, надѣючись, що о-на, хочъ розлучена на него, побобрѣе и приде ему въ помѣчь. Но завѣвъ ся! Же-на, хочъ стояла на бережѣ и вмѣла знаменито плавати, не ратувала и вѣнь дѣйсно утопивъ ся.

— Мѣсто Остраву въ Моравіи (Австрія) навѣсти-ла повѣнь. Вода залила 800 стѣпъ глибоку копальню при чомъ утопило ся 13 майнерѣвъ.

— Хочешъ знати коли яє свято? — Купи собі власноручъ въ редакціи „Свобо-ды“ за 60 центовъ.

— Стиринна вежи на костелѣ мѣстечка Сієнты (?), въ Испаніи, цѣлиє дѣло-штуки зъ XII. столѣтя, за-валила ся въ недѣлю, дня 13. с. м. Саме тодѣ прави-ло ся богослужене, костель-бувъ переповнений людьми, а коли ненадѣйно вежа затрѣщала и почала валити ся на ихъ головы, повстала страшенна паника. Кождый ратувавъ ся и утѣкавъ, що силы, але не веѣмъ удало ся утечи. Сѣмъ осібъ най-шло смерть подѣ звалищца-ми, а покарѣченыхъ начи-слили поверхъ 50. Три су-сѣдні дома привалило ру-мовище вежѣ и знищило до самыхъ основъ.

— Лише случайно до-знає ся ливѣ свѣтъ, якъ по звѣрски поводити ся Англіицѣвъ. Бурми. Ан-глійскій часосиєчъ донесли, що въ пол. Африцѣ роз-стрѣляно двоухъ англійскихъ офіцерѣвъ зъ Австріи, якъ допустили ся убійства 10 Бурѣвъ задала рабунку. Справа була ось така: Сѣ офіцеры дознали ся, що 10 заповоненыхъ Бурѣвъ має звышъ повѣ мільона фран-ковъ. Абы поспѣти сѣ гро-шѣ, офіцеры зробили воєн-ну нараду и въ короткій дорожѣ засудили Бурѣвъ на смерть. Однѣкъ вѣяки, я-кихъ признано до выко-наня засуду, водказали по-слуху. Дюверви вонки зъ ишого водѣдлу, когрі не-були свѣдомы справы, вы-мордували полѣвненыхъ Бу-рѣвъ. Про се дознавъ си-нѣмѣцкій конзулъ въ Пре-торіи и на его доносъ Кі-ченеръ скликавъ воєнну раду, якъ засудила обохъ офіцерѣвъ на смерть. — Зъ сего можна собі уявити, якъ поводити ся просѣй во-яки зъ Бурми, коли „ин-телігентный“ офіцеры англій-ской арміи вызначаютъ ся такими розбійничими по-сѣвками.

— Обильный жерела наф-ты відкрити коло мѣсти Глейдстонъ, Міч. надѣ рѣ-кою Рендѣ.

— Вѣтъ, що писали до-наєт за книжками и въ другихъ справахъ, зволю-намъ выбачити опѣзнене зъ водновѣдямъ — а то зъ-причины великого навилу працѣ, яку теперъ маємо.

Редакція „Свободы“.

Шеня Нью-Йорка [2].

Кукла зазвела на калині, Іхали зрадинки з Пенсильвѣи. Іхали, іхали аж до Нью Йорку, Же выдудитъ „Правду“ для пародоньку. Видали опи фалат паперя, Де хвалитъ Москаля і Мадрира. А нарід ся дивити і всю карбує, На своїхъ зрадинкахъ дружокъ готує... „Ой ти народе невірниченьку, Чому ти не віриш в нашу правдоньку? Чимъ то не можна пожартувати, Москаля в бороду пошлувати? Куп собі хопе та нашу „Правду“, І завѣсь собі та до бѣгавзу, А придасть ся ти, не можешъ сказати, Бо будешъ мати чимъ повт... ти.

Знаєшъ д

Оголошене.

Руска Громада в Ансоніа, Конн. пошукує дико-учите-ля. Мусить знати провади-ти школу і хор. Зголошеня з

— Календарь "Союза" на 1903 —
— та же книжка, которая вартет не в ар-
рот, а в кармане. Редакция "Свобо-
ды" продает его по 60 центов.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ
ЮЛІАНЪ ЧУПКА,
— адвокатъ —
3 N. Main St., Wilkes-Barre, Pa.
P. O. Box 372.
Хто має справу ґрунтову, або
хоче віддати гроші або спадок
в старому краю, найудасте ся до
адвоката Чупки, бо він був адвокатом
в Галичині.
Всі контракти, правні папери и
показує.

Гей Руєвни! чи знаєте ви до-
рогу до дешевого и доброго кун-
на? Она веде просто до

Юрія Хиліака
в ОLYPHANT, PA.
Вм его певно добре знаєте. Вм него
знайдете однокій, найдешевший, най-
лучший и найдолговий стору в
ураженні. Купите добре, шифарту и
старо в бешкету, найкраще гроші до
старого краю. Не гадайте оманки, що то
все — це! Він має, як найкращий
найшвидший салун в місті під назвою:

Anthracite Hotel.
Там доперва погостите
ся, як в рідній бабці на
веселю.

СЕМАНЪ МИТРЕНКО
готельничий
на River st., OLYPHANT, Pa.
Хочеш випити гарненько?
Замытай ся до Митренка;
Готель, виста, паво має,
Повний склянка долинає.
С цигара, в и галі
На мітінг, на забаву:
Там посидишь, погуляешь,
Вчущиш неодио цвѣтє,
А що випишь, то знай брата,
Піде дальше, як у пята!

Гавріилъ Малинякъ
Гуртовний складъ
(Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN, PA.

Має заведьга на скла-
дѣ свѣже, добре пиво в
великих и в малых бочо-
ках зь найлучшихъ брова-
ровъ, горьвки и лікеры
найлучшого гатунку.
Брати! замовляйте у свого!

Сало! Сало!
Настє перазь пятали за старе краєве
сало, але ми не знали, хто его продає
Теперь пай памятають всє, що старе, дво
и три-лїтєє краєве сало продає в Аме-
рицѣ лїтєє:

ГЕО. РЕТИК.
43—45 N. Gilbert Str., Shenandoah, Pa.
Бє оденъ зь найстаршихъ рускихъ
бизнесменъ вь Америцѣ. Має краєвнй
готель, добру просеру и бешкетно
посидає грошѣ до старого краю
— **ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ** —
ВАСИЛКА ТУРКА
на Сторжисѣ, Па.

Продає свѣжє дружка и добрий цигара.
Має також талю — на веселля и другі
забави.

Юліанъ Копилянскій
(JULIAN KOPILYANSKI)
424 Shamokin Str., SHAMOKIN, PA.
Перворядний салунъ рус-
кій. — Найлучший напитки
можна ту достати, як: пи-
зо на шклянки и бутельки,
вина розмаїтого гатунку,
горьвки досконалі, цигара
дуже добрі.
Спазять Брати Руєвни до свого брат-
чика Юліана.

Юрко А Прокоповичъ,
погребникъ, готельничий, и Livery Stable
— Галі на мітінг и забави, —
201 Jones Str., OLYPHANT, Pa

ОДИНОКІЙ
пайручачий рускимъ друкарюмъ
вь Америцѣ:
ВАСИЛІЙ САРІЧЪ
517 E. 13th Str., NEW YORK, N. Y.
Онъ вѣдь виготовить всьмъ друкар-
скій праць красю и дешево, яко ни-
хто иншій вь Америцѣ. Онъ друкує
на рускомъ, слованкомъ и англій-
комъ язюку: статуту, баловны тикеты
и всьо, що только для братствъ и
поодинокихъ людей є потребно.
Адресъ: V. V. Sarich, 517 E. 13th St.
NEW YORK, N. Y.

Dr. F. J. Meek,
(Миколайчикъ)
СПЕЦИАЛИСТ
СЛАБОСТЕЙ
ЖИНОЧИХ,
ДИТЯЧИХ
И ВЕНЕРИЧНИХ.
Жени при пороцѣ дѣлають
особливіи описи.
Shamokin Str., Телефон
N. Y. P. A. Nr. 1173.

Юліанъ Копилянскій
(JULIAN KOPILYANSKI)
424 Shamokin Str., SHAMOKIN, PA.
Перворядний салунъ рус-
кій. — Найлучший напитки
можна ту достати, як: пи-
зо на шклянки и бутельки,
вина розмаїтого гатунку,
горьвки досконалі, цигара
дуже добрі.
Спазять Брати Руєвни до свого брат-
чика Юліана.

Юрко А Прокоповичъ,
погребникъ, готельничий, и Livery Stable
— Галі на мітінг и забави, —
201 Jones Str., OLYPHANT, Pa

ОДИНОКІЙ
пайручачий рускимъ друкарюмъ
вь Америцѣ:
ВАСИЛІЙ САРІЧЪ
517 E. 13th Str., NEW YORK, N. Y.
Онъ вѣдь виготовить всьмъ друкар-
скій праць красю и дешево, яко ни-
хто иншій вь Америцѣ. Онъ друкує
на рускомъ, слованкомъ и англій-
комъ язюку: статуту, баловны тикеты
и всьо, що только для братствъ и
поодинокихъ людей є потребно.
Адресъ: V. V. Sarich, 517 E. 13th St.
NEW YORK, N. Y.

Dr. F. J. Meek,
(Миколайчикъ)
СПЕЦИАЛИСТ
СЛАБОСТЕЙ
ЖИНОЧИХ,
ДИТЯЧИХ
И ВЕНЕРИЧНИХ.
Жени при пороцѣ дѣлають
особливіи описи.
Shamokin Str., Телефон
N. Y. P. A. Nr. 1173.

Юліанъ Копилянскій
(JULIAN KOPILYANSKI)
424 Shamokin Str., SHAMOKIN, PA.
Перворядний салунъ рус-
кій. — Найлучший напитки
можна ту достати, як: пи-
зо на шклянки и бутельки,
вина розмаїтого гатунку,
горьвки досконалі, цигара
дуже добрі.
Спазять Брати Руєвни до свого брат-
чика Юліана.

Юрко А Прокоповичъ,
погребникъ, готельничий, и Livery Stable
— Галі на мітінг и забави, —
201 Jones Str., OLYPHANT, Pa

ОДИНОКІЙ
пайручачий рускимъ друкарюмъ
вь Америцѣ:
ВАСИЛІЙ САРІЧЪ
517 E. 13th Str., NEW YORK, N. Y.
Онъ вѣдь виготовить всьмъ друкар-
скій праць красю и дешево, яко ни-
хто иншій вь Америцѣ. Онъ друкує
на рускомъ, слованкомъ и англій-
комъ язюку: статуту, баловны тикеты
и всьо, що только для братствъ и
поодинокихъ людей є потребно.
Адресъ: V. V. Sarich, 517 E. 13th St.
NEW YORK, N. Y.

МИХАЙЛО БОСАКЪ,
Має голсебѣзъ (wholesale)
на всь американскіхъ трюнкѣ.
Задармо потверджує всь-
кѣ паперы и дас рѣду, бо єсть
Нотаръ публичний, чоло-
вѣкъ ретельний и честний.
M. BOSAK, Jones Str.
OLYPHANT, Pa

ДІАМАНТОВІЙ ЕЛЕКТРИЧНИЙ ХРЕСТ,
Знаний також хрестомъ Волта, вистав відкритий
нікѣла літ тому в Австрії, а задля своїхъ великихъ
прикметъ розповсюдив ся скоро в Німеччині, Фран-
ції, Скандинавії, и другихъ европейскихъ краяхъ, где
ліпѣ уважать его за найсильнѣйше средство противъ
ревматизму и другихъ слабостей.
Електричний Діамантовий Хрестъ лічить рума-
тизмъ мускулівъ и сугубий, невралгію, болѣ в цѣлѣмъ
тілі, нервовий, первое ослабленіє, безсонніє,
пригнобленіє, гистерію, параличъ, трисеніє, удар, епі-
лепсію, танецъ св. Віта, палигидію, нервовий
білъ голови, и всь слабости нервового систему. Его
добродійний впливъ видно вже по кількохъ годи-
нахъ, хотий часомъ треба на него ждати кілька
євѣ.

Коштує доллара, при чімъ гарантує ся, що принесє стільки користі, що найліпшій
електричний пояс, що коштує 15 або 25 разъ тѣлькѣ. Нїхто в роднї, хотий чи здоровъ,
не повиненъ бути безъ Електричного Хреста, єго найліпшого средства противъ слабос-
ти. Приймає доллара, а ми швидко тобі одкажемъ тѣмъ Електричний Діамантовий
Хрестъ, або 6 за 5 доларівъ. Тисячѣ лѣств від осіб, котрихъ вилѣчив сей Хрестъ, єсть до-
статочний доказомъ єго сили. Ось два з нихъ: Малам болѣ черезъ много літ; теперъ всьмъ
здоровъ. Діам. Електр. Хрестъ вилѣчив мене. Кароліна М Штерен, Richmond, Utah.
Diamond Electric Cross Co., 206 Milwaukee Ave., Chicago — Повъ Пановъ: Яжє 3 місяцѣ
пошу Діам. Електр. Хрестъ. Давнѣше мавъ я болѣ в моїхъ плечахъ, такъ що не мігъ грати
на скрипцѣ. Теперъ чувсь зовсімъ добре. З поважанємъ. W. Simon, учитель, Schaumburg,
Cook Co., Ill. Марецъ 20, 1900.

DIAMOND ELECTRIC CROSS CO. Dept. 72,
306 Milwaukee Ave., CHICAGO, ILL.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНИЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.

— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

Найбольшій рускій компанічний сторъ вь Аме-
рицѣ. Заложений ще вь роцѣ 1889, а теперъ
побольшений, украшений и на ново
уряджений. Новый дѣмъ великій,
красный, котрый компанія ку-
пила 1896 року за \$18.000
доказує, що може ком-
панічна робота. — Вѣр-
зумнй Руєвни належать до тои
компанії, купують зь свого власно-
го стору значить, спомогають самыхъ
себе. — Мѣсячно обертає сторъ сумою \$3,500.00
Зариджає нимъ:
Т. Федько.

ДАРОМ
14 ПРЕКРАСНИХЪ ПОДАРОКІВЪ НАЙБЫЛШІЙ ВАРГЕН
ПРЕДЛАЖЕНІЙ КОЛІБЕВУДЪ НИЧ НЕКОШТУЄ
ВАШИ ТОВАРИ! Дієсь предлажає одну зъ найліпшихъ годнокъ
ни продаетъ: Правдиву Американську 14 и зъ одновіною золотуюю конвертою, жен-
ську або мужську зъ Правдивимъ Американскимъ Осередкомъ, дорогими каменями, добримъ
ходомъ R. R. гарантовану, никелевіе викінчене, згредуловану зъ писемною Гаранцією на
20 літ, що до вигляду, витривалости рівну \$40 широзолотий годникъ. Всімъ люби-
телямъ тои класи годники даємо вь протягу найближшихъ 60 днівъ зовсімъ даромъ слѣдуючі
красні подарки: 1 Віденську фаяку зъ морської пішки, зъ бурштиномъ вартости \$1.50; 1
Правдиву зъ мор пішки цигарницю варт. 75 ц; 1 правдиву м. п. цигарницю 50 ц; 1 шк-
рианий ланцукъ на тютюн 25 ц; 1 никелеве худеко на сирніи 25 ц; 1 елегантний золотий
ланцукъ зъ Cameo Charm \$1.50; 1 перекр. золочену брошку \$1.00; 1 пару кулѣвич-
ківъ зъ брилантами 1.00; 1 пераури шпильку до ший зъ каменемъ 40 ц; 1 пару золоче-
нихъ списковъ до манжетъ 40 ц; 1 пару золоченихъ списковъ до рукавівъ 25 ц; 2 списки до
кошпирка 50 ц; 1 добру списку на груди зъ краснимъ камнемъ 75 ц. Годнику и 14 по-
дарківъ шлює С. O. D. \$4.98 и кошма експеру зъ правомъ безплатного огляданя и від-
саваня пазад на нашъ коштъ сль не подобають ся. Де літ експерсової офісу треба \$4.98
послати зъ ордеромъ. Що пішє грошѣ вь ордеромъ дістанє еще книжечку шль даромъ и
всѣ рѣчи одкажуть редістрогованою почтою **ОДНА ГОДИНКА ДАРОМ** зъ ПОДАР-
КАМИ сль книжки або подарокъ 6. Почни чи хочеш женську чи чоловічу годнику. До
женськихъ годнокъ посилає 50 ц. довгий Lorgnette ланцукъ вмісто Дікенса. Піши
дієсь закимъ нашъ товаръ буде розпорошений. Адресъ **ATLAS JEWELRY CO., 67 Metro-**
politan Block, CHICAGO, ILL.

Т. TALPASZ
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— и —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недешевъ руской плебанинъ.

THE HOME BREWING CO.,
Shenandoah, Pa.
Вырабляє бѣле и червоне
пиво, портєрь и єйль
найлучшого гатунку вь стейтѣ.
Уважають лишъ найлучшого
ячменю и хмелю. Дер-
житъ все чисто. — Услуга
добра.

Union Beer.
Christian Schmidt, президентъ,
W. W. Rynkiewicz, секретаръ.

Велика фабрика цигаровъ
ПОЛЬСКО-ЛИТОВСКОЮ СПОЛКІ
вь Мт. Кармель, Па.
Вь мѣстѣ и околиці знають до-
бре сєю фабрику, бо всь лишъ ту
ордерують, а курцѣ-затоки твердятъ,
що дѣлшнихъ цигаровъ не найдете
вь Пенсильваніи.

Вирочити не треба хвалити, бо добре
самъ хвалить ся. — Адресъ фабрики:
CIGAR MANUFACTUR. CO.
1742
Mt. Carmel, Pa.

К. Файферъ,
одинокій славянскій по-
гребникъ вь Питсбургу
и околиці.

Выймає возки и повозы на ве-
сѣля, хрестяни, похороны и т. п.
по дуже умѣркованій цѣнѣ.
Єго офєсъ лишъ оденъ блакѣ
вѣдъ рускол церкви, 808 Carson Str.,
S. S. Pittsburg, Pa. 124

ЯКИМЪ ГАВРАНЪ
гросерпникъ вь SIMPSON, PA.
Сє правдивий Руєвнѣ, члѣдѣтъ че-
сний и статочный (що потвердитъ ко-
ждий его знающий) а все, що є вь его про-
серни, добре и по дорожє. Не одио вы-
дає: вѣдъ вѣдѣть ВАШІ ГРОШІ ДО
СТАРОГО КРАЮ вѣдѣть и скоро
Настѣ до перѣ, пай чашѣ не розливають
черезъ пашю працю.

Оденъ зь найбільшихъ
броваровъ вь
Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-
СОБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ
ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишъ разъ по-
коштує сєго пива, то
нишого вже не хоче
пѣти.

Голова вѣдъ него
ніколи не болить,
бо єсть здорове и по-
живне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО
ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРІТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

Иванъ Глова.
JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.
Всякій потрібнй рѣчѣ до житя. якъ такожъ
можна купити убраня майнерскі и звычайнй.
Посилає такожъ грошѣ до всьхъ частей
свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продає шифарты.
Не вѣдъ нынѣ вже знають людє солідного
Ивана Глову.

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Доготѣлїи прак-
тика дала єму оспособѣть стати добрымъ
лікаремъ. Лѣчать успѣшно всякого рода
хоробы. Має такожъ свою власну аптеку,
вь котрой виробляють ся дуже добрі и
помѣчнй лѣкарства.

Розмовить ся по руски,
литовски, польски и по
англійски. — На цѣлой око-
лиці знають добре Шлюпаса.

МАСШЪ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAZ LOTZ.
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
оправляє книжки всьлякого рода, хъ
бы якъ розтрѣсенъ. Такожъ робить книж-
ки для братствъ, церковъ, бизнесменъ
и т. д. За роботу гарантує.

J. BOBKOWSKI
ПРЕДПРИЯТИЕ ПОХОРОНОВЪ.
Выймає такожъ „вершичъ“ на похо-
роны хрестяни и несѣля по дуже
низенькѣ цѣнахъ.

В. J. Keogh.
Продає всякій напитки
темперенційный, вайсбѣрь и
селцѣрь.

СПЕЦІАЛЬНІЙ ОРДЕРЪ
НА БАЛЪ, ПІКНИКИ, ВЕ-
СѢЛІА И ДРУГІ ЗАБАВЫ
ДОСТАРЧАЄ СКОРО.
Офєсъ: 327 E. Centre Str.
SHENANDOAH, PA.

РУСКІЙ КРАВЕЦЪ.
Вь Шамокінъ, Па, менкає
рускій кравець
ПЕТРО КУЗМІЧЪ
146 Lincoln str.

Робить вѣдъ неслѣдя
убраня мужскѣ
складно и дешево.

Хто у него замовить
убраня, нѣколи того
не пожулю.

В. W. Woshner,
Першо-рядный складъ убраня для
дѣтей и дорослыхъ, 1308 Carson
Str. мѣжъ 13 и 14 улицею,
S. S. Pittsburg, Pa.

Хто лишъ себе и дѣточки
Хоче гарно збрати,
Той не мусить у жадовски
Стору запладати:
У Войшнера все дешево
„Суты“ вь водѣмъ крою —
И вѣдъ певно вѣдъ не скаже:
„Гарвѣтъ, дурный тою!“

Одинокій
ПОГРЕБНИКЪ
на парохію руску вь North-
hampton, Pa. и околицю
M. F. S. Keck.
Только до него удавайтє
ся, а вѣдъ всьхъ красю и
туню облужитъ.

Одинокій
ПОГРЕБНИКЪ
на парохію руску вь North-
hampton, Pa. и околицю
M. F. S. Keck.
Только до него удавайтє
ся, а вѣдъ всьхъ красю и
туню облужитъ.

Одинокій
ПОГРЕБНИКЪ
на парохію руску вь North-
hampton, Pa. и околицю
M. F. S. Keck.
Только до него удавайтє
ся, а вѣдъ всьхъ красю и
туню облужитъ.

Одинокій
ПОГРЕБНИКЪ
на парохію руску вь North-
hampton, Pa. и околицю
M. F. S. Keck.
Только до него удавайтє
ся, а вѣдъ всьхъ красю и
туню облужитъ.

Одинокій
ПОГРЕБНИКЪ
на парохію руску вь North-
hampton, Pa. и околицю
M. F. S. Keck.
Только до него удавайтє
ся, а вѣдъ всьхъ красю и
туню облужитъ.

ЧИ НЕ ЧУДЕСА ТО?
Такъ питаются люди, котри можно сказати чудеснымъ способомъ
были вылѣчени отъ разныхъ тяжкихъ болѣзней.
Не чудеса то, а знаніє!
Бто терпѣть на яку нибудь болѣзнь и хоче отъ неѣ вылѣчитися;
кто хоче надобити утраченєе здоровьє и силу, нехай съ вниманіємъ про-
чтєтє нижеслѣдующи строки.
Доказано, що не каждый докторъ єсть добрый лѣкаръ, а дуже доб-
рыхъ лѣкаровъ и советѣтъ такъ мало. Одиный лѣкаръ мало учился и для
того многого не може роснознати; другой вновь много учился, но мало
знає, бо не має добрыхъ способностей. Природженна способность, бы-
стрый разумъ и опытность, — отъ рѣчи, котри роблять лѣкаря доб-
рымъ лѣкаромъ.

Чи чули де-що про профессора Коллинса?
Разумѣетєся, чули, бо его слава иде по цѣлому свѣтѣ. Онъ много
учился вь славныхъ университетахъ не только вь Европѣ, но и вь Аме-
рицѣ; онъ много лѣтъ робилъ разны опыты и успѣхъ вь лѣкарскомъ
знаніи якъ наилучше, бо природа обдарила его вышнѣющею мудростю,
острымъ разумомъ и великимъ талантомъ.

Теперь Профессоръ Коллинсъ єсть человекъ славный на цѣлѣмъ свѣтѣ.
Не только обычные люди идуть до него за помощію вь часѣ болѣзней, но
и наилучшии докторы удаются до него за пороудомъ и поясненіємъ, коли
не можуть порозумѣти какой нибудь болѣзнь.

Можно сѣлао сказати, що кого онъ не вылѣчитъ, тому и никто дру-
гій не верне здоровья.

Профессоръ Коллинсъ дає поясненія докторамъ вь лабораторіи.

Той-то извѣстный и славный докторъ, щобъ якъ наилучше могъ по-
мощи страждущему роду людскому, заложилъ лѣчебницу подъ именемъ
„Professor Collins New York Medical Institute“, ч. 140 West 34th
street вь Нью Йорку.
Вь той лѣчебницѣ получили помощь уже тысячи слабыхъ, а межи
ними и многи сѣлки славны. Вь канцеляріи той лѣчебницы каждый мо-
же бачити листы отъ множества краивыхъ, котри сердечными словами
дакують Проф. Коллинсову за то, що ихъ вѣдъ явились чудомъ вылѣ-
чили отъ найтяжшихъ слабостей, вь той часѣ, якъ други докторы и лѣ-
чебницы не могли помощи изъ.
За для недостатка мѣста, подаємъ тутъ только немноги и короткии изъ-
тѣхъ листовъ, заслужующи упоминанья.

YOUNGSTOWN, O. 1 Sept. 1900.
Пашє Профессоръ Коллинсъ!
Чт. Проф. Коллинсъ!

Посилаю Вамъ свою фотографію, щобъ
видѣлїстє, що уже здоровый. Цѣлѣтъ 5
роковъ хоронивъ я, Одиный докторъ гово-
рилъ, що маю атра не-
здорови; други гово-
рили, що бѣда менѣ
завѣдѣтъ; третій на-
звалъ, що пугать мяю
не вь порядкѣ, и т. д.
Много грошей отдали
я на лѣкарствъ, долго
былъ и въ госпиталѣ,
но менѣ треба,
и Ваши лѣкарства за два мѣсяца удоро-
жили мене. Кинувши службу теперъ
Проф. Коллинсъ, наилучшій докторъ
хотѣтъ до чужихъ, а попарити своего.
Съ краєвскими подорожнѣ-
емъ
Василь Гринчъ.

Вь же образъ познани, но менѣ треба,
и Ваши лѣкарства за два мѣсяца удоро-
жили мене. Кинувши службу теперъ
Проф. Коллинсъ, наилучшій докторъ
хотѣтъ до чужихъ, а попарити своего.
Съ краєвскими подорожнѣ-
емъ
Василь Гринчъ.

Вь же образъ познани, но менѣ треба,
и Ваши лѣкарства за два мѣсяца удоро-
жили мене. Кинувши службу теперъ
Проф. Коллинсъ, наилучшій докторъ
хотѣтъ до чужихъ, а попарити своего.
Съ краєвскими подорожнѣ-
емъ
Василь Гринчъ.

Вь же образъ познани, но менѣ треба,
и Ваши лѣкарства за два мѣсяца удоро-
жили мене. Кинувши службу теперъ
Проф. Коллинсъ, наилучшій докторъ
хотѣтъ до чужихъ, а попарити своего.
Съ краєвскими подорожнѣ-
емъ
Василь Гринчъ.

Вь же образъ познани, но менѣ треба,
и Ваши лѣкарства за два мѣсяца удоро-
жили мене. Кинувши службу теперъ
Проф. Коллинсъ, наилучшій докторъ
хотѣтъ до чужихъ, а попарити своего.
Съ краєвскими подорожнѣ-
емъ
Василь Гринчъ.

Вь же образъ познани, но менѣ треба,
и Ваши лѣкарства за два мѣсяца удоро-
жили мене. Кинувши службу теперъ
Проф. Коллинсъ, наилучшій докторъ
хотѣтъ до чужихъ, а попарити своего.
Съ краєвскими подорожнѣ-
емъ
Василь Гринчъ.

Вь же образъ познани, но менѣ треба,
и Ваши лѣкарства за два мѣсяца удоро-
жили мене. Кинувши службу теперъ
Проф. Коллинсъ, наилучшій докторъ
хотѣтъ до чужихъ, а попарити своего.
Съ краєвскими подорожнѣ-
емъ
Василь Гринчъ.

Вь же образъ познани, но менѣ треба,
и Ваши лѣкарства за два мѣсяца удоро-
жили мене. Кинувши службу теперъ
Проф. Коллинсъ, наилучшій докторъ
хотѣтъ до чужихъ, а попарити своего.
Съ краєвскими подорожнѣ-
емъ
Василь Гринчъ.

Вь же образъ познани, но менѣ треба,
и Ваши лѣкарства за два мѣсяца удоро-
жили мене. Кинувши службу теперъ
Проф. Коллинсъ, наилучшій докторъ
хотѣтъ до чужихъ, а попарити своего.
Съ краєвскими подорожнѣ-
емъ
Василь Гринчъ.

Вь же образъ познани, но менѣ треба,
и Ваши лѣкарства за два мѣсяца удоро-
жили мене. Кинувши службу теперъ
Проф. Коллинсъ, наилучшій докторъ
хотѣтъ до чужихъ, а попарити своего.
Съ краєвскими подорожнѣ-
емъ
Василь Гринчъ.